

κατευθύνσεις και
περιγραφές
μαθημάτων
στο Λύκειο

Διεύθυνση Μέσης
Εκπαίδευσης

Υπηρεσία
Συμβουλευτικής
και Επαγγελματικής
Αγωγής

Κατευθύνσεις και Περιγραφές Μαθημάτων στο Λύκειο

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Συγγραφική Ομάδα-Επιμέλεια:

Νεκτάριος Κίκας
Μαρία Μαρκίδου
Ευάγγελος Μιχαήλ
Ελένη Μιχαηλίδου-Λυσιώτου
Ειρήνη Μουκταρούδη
Καθηγητές ΣΕΑ

Εποπτεία:

Λένα Νικολάου, *Προϊσταμένη ΥΣΕΑ*
Επιθεωρήτρια Συμβουλευτικής και
Επαγγελματικής Αγωγής

Γλωσσική Επιμέλεια:

Παναγιώτης Πετρίδης
Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Ηλεκτρονική Σχεδίαση:

Θεόδωρος Κακουλλής
Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Επιμέλεια Έκδοσης:

Μαρίνα Άστρα Ιωάννου
Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Συντονισμός Έκδοσης:

Χρίστος Παρπούνας
Συντονιστής Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Α΄ έκδοση 2016
Β΄ έκδοση 2017

Εκτύπωση: Cassoulides Masterprinters

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ISBN: 978-9963-54-136-2

Στο εξώφυλλο χρησιμοποιήθηκε ανακυκλωμένο χαρτί σε ποσοστό τουλάχιστον 50%, προερχόμενο από διαχείριση απορριμμάτων χαρτιού. Το υπόλοιπο ποσοστό προέρχεται από υπεύθυνη διαχείριση δασών.

κατευθύνσεις και
περιγραφές
μαθημάτων
στο Λύκειο

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην έκδοση αυτή βασίζονται στις τελευταίες αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος. Σε περίπτωση που υπάρξουν αλλαγές ή τροποποιήσεις θα ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και θα συμπεριληφθούν σε αναθεωρημένη έκδοση την επόμενη σχολική χρονιά.

Πρόλογος

Η παρούσα έκδοση της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Μέσης Εκπαίδευσης, αποτελεί ένα εργαλείο πληροφόρησης προς τους μαθητές της Α΄ Λυκείου, σχετικά με τις επιλογές που προσφέρει το Λύκειο με την εισαγωγή του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος. Στην έκδοση παρουσιάζονται εκτενώς οι περιγραφές των μαθημάτων Προσανατολισμού και Εμβάθυνσης, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να γνωρίσουν το αντικείμενο με το οποίο καταπιάνονται και τα διάφορα μαθήματα που καλούνται να επιλέξουν.

Κατά τη σχολική χρονιά 2015-2016, εισάγεται για πρώτη χρονιά στο Δημόσιο Σχολείο το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα. Μέσα στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης αυτής, ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου αντικαθίσταται, με σκοπό να διορθωθούν προηγούμενες αδυναμίες, όπως η δυνατότητα της ελεύθερης και χωρίς συγκεκριμένο προσανατολισμό επιλογής μαθημάτων. Ακόμη, το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα αναδιαμορφώνει τον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Κύπρου και της Ελλάδας και ενδυναμώνει το Απολυτήριο, το οποίο αντιπροσωπεύει το ακαδημαϊκό προφίλ του αποφοίτου.

Οι έξι Κατευθύνσεις Σπουδών περιλαμβάνουν συναφή μεταξύ τους μαθήματα και είναι σχεδιασμένες, έτσι ώστε να αποτελέσουν το απαραίτητο υπόβαθρο για τις μελλοντικές σπουδές των αποφοίτων. Τα περισσότερα μαθήματα εμβάθυνσης των Κατευθύνσεων έχουν συμπεριληφθεί, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, στα Πλαίσια Πρόσβασης, στα απαιτούμενα δηλαδή μαθήματα εξέτασης για την εισαγωγή σε σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Εύχομαι οι μαθητές μας να παίρνουν ώριμες αποφάσεις για ζητήματα που αφορούν στη σταδιοδρομία τους, αξιοποιώντας τη σωστή πληροφόρηση και συμβουλευτική που τους παρέχεται από τους καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.

Δρ Κυπριανός Λούης
Διευθυντής Μέσης Εκπαίδευσης

Περιεχόμενα

Α΄ τάξη: Περιγραφή - Δομή	8
Περιγραφές Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ)	9
• Αγγλικά	9
• Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία	10
• Ιστορία	10
• Μαθηματικά	11
• Οικονομικά	11
• Φυσική	12
Β΄ και Γ΄ τάξη: Περιγραφή - Δομή	13
Εξεταζόμενα μαθήματα ανά τάξη	15
Εξετάσεις Μετάταξης	16
Περιγραφές Μαθημάτων Εμβάθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου	18
• Αγγλικά	18
• Αρχαία Ελληνικά	19
• Βιολογία	22
• Γαλλικά	23
• Γραφικές Τέχνες, Β΄ και Γ΄ Λυκείου 3ης Κατεύθυνσης	24
• Γραφιστικές Εφαρμογές, Γ΄ Λυκείου 6ης Κατεύθυνσης	25
• Δίκτυα	26
• Εικαστικές Εφαρμογές	27
• Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο	28
• Εμπορικά - Μάρκετινγκ	28
• Εφαρμογές Πληροφορικής	29
• Θέατρο	30
• Θέματα Τέχνης	31
• Ιστορία	31
• Λατινικά	34
• Λογική - Φιλοσοφία	37
• Λογοτεχνία	38
• Λογιστική	40
• Μαθηματικά	40
• Μουσική	41
• Ξένες Γλώσσες: Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά	41
• Οικιακή Οικονομία	43
• Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	45
• Πληροφορική	45
• Πολιτική Οικονομία	47
• Σχεδιασμός και Τεχνολογία	47
• Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο	49
• Φυσική	50
• Φωτογραφία (μόνο Β΄ Λυκείου)	51
• Χημεία	52

Λήψη απόφασης	54
Άντληση Πληροφόρησης	55
Παράρτημα	56
α) Δηλώσεις:	
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	56
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης στο Μουσικό Λύκειο και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	58
• Δήλωση Επιλογής Κατεύθυνσης στο Αθλητικό Λύκειο και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης	60
• Δήλωση Αλλαγής Κατεύθυνσης Σπουδών ή/και Μαθήματος/ων και Συμμετοχής σε Εξετάσεις Μετάταξης Α΄ Λυκείου	62
• Δήλωση Αλλαγής Κατεύθυνσης Σπουδών ή/και Μαθήματος/ων και Συμμετοχής στις Εξετάσεις Μετάταξης Β΄ Λυκείου	63
β) Προσωπικό Αρχείο Επιτυχιών (ΠΑΕ)/Βιογραφικό Σημείωμα	64

Α΄ Τάξη:

Περιγραφή - Δομή

Η Α΄ Λυκείου είναι μια τάξη που περιλαμβάνει, κυρίως, μαθήματα Κοινού Κορμού, τα οποία καλύπτουν 31 περιόδους την εβδομάδα και έχουν σκοπό να παρέχουν γενική και ολόπλευρη μόρφωση στους μαθητές. Παράλληλα, όμως, με το κοινό πρόγραμμα μαθημάτων, το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα εισάγει από την Α΄ τάξη την εμβάθυνση σε δύο μαθήματα, τα οποία ανήκουν σε μια από τις τέσσερις ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού. Τα μαθήματα αυτά διδάσκονται το καθένα κατά δύο περιόδους την εβδομάδα, επιπλέον από αυτά του Κοινού Κορμού και έχουν σκοπό να οδηγήσουν τους μαθητές σε αντίστοιχες Κατευθύνσεις Σπουδών, στη Β΄ και Γ΄ τάξη.

1η ΟΜΠ

- Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία
- Ιστορία

2η ΟΜΠ

- Μαθηματικά
- Φυσική

3η ΟΜΠ

- Μαθηματικά
- Οικονομικά

4η ΟΜΠ

- Οικονομικά
- Αγγλικά

Στην Α΄ Λυκείου, οι μαθητές εντάσσονται σε τμήματα ανάλογα με την Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού, την οποία έχουν επιλέξει από τη Γ΄ Γυμνασίου. Η επιλογή της ΟΜΠ γίνεται στο μέσο, περίπου, της χρονιάς της Γ΄ Γυμνασίου, για να γίνει έγκαιρα ο προγραμματισμός και η οργάνωση των Λυκείων και Τεχνικών Σχολών.

Πίνακας 1 - ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Στον πίνακα που ακολουθεί αναγράφεται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της Α΄ Λυκείου με τα Μαθήματα Κοινού Κορμού. Οι Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού παρουσιάζονται με άλλο χρώμα.

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			Α΄ ΟΜΠ (2Χ2=4)			
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού	1 ^ο ΟΜΠ	2 ^ο ΟΜΠ	3 ^ο ΟΜΠ	4 ^ο ΟΜΠ
1	Νέα Ελληνικά/Αγωγή του Πολίτη	5				
2	Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία	2	2			
3	Μαθηματικά	3		2	2	
4	Φυσική	2		2		
5	Χημεία	2				
6	Βιολογία	1				
7	Ιστορία/Ιστορία της Κύπρου	2	2			
8	Αγγλικά	2				2
9	Γαλλικά	2				
10	Πληροφορική	2				
11	Τέχνη	1				
12	Μουσική	1				
13	Φυσική Αγωγή	1,5				
14	Θρησκευτικά	1,5				
15	Σχεδιασμός και Τεχνολογία	2				
16	Οικονομικά	1			2	2
Σύνολα		31	4	4	4	4
Μερικά Σύνολα		31	4			
Γενικό Σύνολο			35			

Περιγραφές Μαθημάτων ΟΜΠ Α΄ Λυκείου

ΑΓΓΛΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η ανάπτυξη του διαδικτύου έχουν καταστήσει την Αγγλική γλώσσα, η οποία είναι η πρώτη διεθνής γλώσσα στον κόσμο, ακόμα πιο χρήσιμη και απαραίτητη. Η Αγγλική γλώσσα βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν διαφορετικές δεξιότητες, συνήθειες και τρόπους μάθησης. Τους επιτρέπει να διευρύνουν τις πολιτισμικές εμπειρίες τους και να αναπτύξουν θετική στάση και συμπεριφορά απέναντι στη διαφορετικότητα.

Οι καθημερινές και συνεχείς απαιτήσεις και προκλήσεις μάθησης στον ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό χώρο, μέσα στον οποίο ο μαθητής ενεργοποιείται ως πολίτης, απαιτούν πολύ καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Η εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας αποτελεί ένα βασικό προσόν στη σύγχρονη κοινωνία, το οποίο εξασφαλίζει περισσότερες ευκαιρίες για επαγγελματική αποκατάσταση. Η Αγγλική γλώσσα είναι, χωρίς αμφιβολία, η πλέον καθιερωμένη γλώσσα στους τομείς του εμπορίου, της τεχνολογίας, των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών.

Η διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στο δημόσιο σχολείο έχει ως στόχο να βοηθήσει τα παιδιά μας να αναπτύξουν τις επικοινωνιακές δεξιότητες, που είναι απαραίτητες για τον πολίτη του 21ου αιώνα.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ / ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ Α΄ Λυκείου

Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκει, μέσα από κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στο πρωτότυπο ή από μετάφραση, την πνευματική και ψυχική ανάπτυξη των μαθητών, τη συνειδητοποίηση της διαχρονικότητας και της οικουμενικότητας των ελληνικών αξιών, και την καλλιέργεια δημοκρατικού ήθους. Παράλληλα, στοχεύει στην κατανόηση απλών κειμένων της απτικής διαλέκτου και στη συνειδητοποίηση της ενότητας της ελληνικής γλώσσας.

Με τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκεται, με μια διδακτική προσέγγιση στηριγμένη σε παιδαγωγικές αρχές, οι μαθητές:

- Να έρθουν σε επαφή με τον αυθεντικό λόγο των Αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, συνειδητοποιώντας ότι η νέα ελληνική γλώσσα έχει τις ρίζες της στην αρχαία ελληνική και αποτελεί εξέλιξη και συνέχειά της.
- Να γνωρίσουν τον λεξιλογικό θησαυρό του αρχαίου ελληνικού λόγου.
- Να ασκηθούν στην ετυμολογική διερεύνηση των λέξεων και να γνωρίσουν γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα μέσα από κείμενα.
- Να οδηγηθούν σταδιακά στην κατανόηση και την ερμηνεία απλών αρχαίων κειμένων.

Με τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, ως φορέα της πνευματικής δημιουργίας των Αρχαίων Ελλήνων, οικοδομείται η πολιτισμική μας ταυτότητα και γίνεται αντιληπτή η ιδιοπροσωπία μας ως Ελλήνων και ως Ευρωπαίων πολιτών.

ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ Λυκείου

Το μάθημα της Ιστορίας είναι κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα και απευθύνεται σε μαθητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την επιστήμη της Ιστορίας. Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια της κριτικής και ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση της ιστορικής συνείδησης. Με τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας επιδιώκεται η συνεχής ανανέωση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το ιστορικό παρελθόν και για τη διάσωση της ιστορικής μνήμης, με στόχο τη διάπλαση ενεργών δημοκρατικών πολιτών.

Μέσα από επαρκή και πολυεπίπεδη γνώση του παρελθόντος, οι μαθητές θα αποκτήσουν σταδιακά τη σύνθετη εκείνη διανοητική δεξιότητα, που θα τους επιτρέπει όχι μόνο να ερμηνεύουν γεγονότα και ιστορικά φαινόμενα παρωχημένων εποχών, αλλά και να κατανοούν τους ποικίλους παράγοντες (ιστορικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτισμικούς, πολιτικούς κ.λπ.), που επηρεάζουν σύγχρονες καταστάσεις, ιδιαίτερα στο δικό τους ευρύ κοινωνικό και εθνικό περιβάλλον.

Η διδασκαλία του μαθήματος διευκολύνεται με τη χρήση των ειδικών Αιθουσών Ιστορίας (εργαστηρίων), που είναι κατάλληλα εξοπλισμένες με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, βιντεοπροβολείς, ανακλαστικά διασκόπια, διαδραστικούς πίνακες, οπτικοακουστικό υλικό, μικρές βιβλιοθήκες κ.λπ., προς αξιοποίηση από τους διδάσκοντες και τους μαθητές. Οι μαθητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση (ατομικών/ομαδικών) εργασιών (projects). Προβλέπονται, επίσης, οργανωμένες επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς/αρχαιολογικούς χώρους, με σκοπό να κατανοούν οι μαθητές ιδιαίτερες πτυχές της ενότητας που διδάσκονται, μέσα από δραστηριότητες/εργασίες.

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στην Α΄ Λυκείου τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι δύο (2) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού στις δύο (2) διδακτικές περιόδους του μαθήματος προσανατολισμού. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από την Εποχή του Λίθου μέχρι τη Ρωμαϊκή Εποχή. Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Μαστραπός Α. Ν., *Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου, Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012
2. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Χρίστου Ι., *Ιστορία της Κύπρου, Από τη Νεολιθική μέχρι και τη Ρωμαϊκή εποχή*, ΥΑΠ, Λευκωσία 1990

Σημείωση: Οι βασικοί άξονες, οι ειδικοί σκοποί, οι δεξιότητες και η διδακτική μεθοδολογία του μαθήματος της Ιστορίας περιγράφονται αναλυτικά στις σελίδες 32-34.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Τα Μαθηματικά, ως η βάση των θετικών επιστημών και όχι μόνο, καλλιεργούν το πνεύμα και βοηθούν στη ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ανθρώπου. Οξύνουν τις γνωστικές λειτουργίες του ανθρώπου, όπως είναι η αντίληψη, η μνήμη, η φαντασία και αναπτύσσουν την καινοτομία, την κριτική και τη δημιουργική σκέψη.

Στην σημερινή εποχή τα Μαθηματικά είναι σημαντικά ως σχολικό μάθημα, αφού αποτελούν την βάση για τις επιστήμες (NORIS, 2012), αλλά επίσης παρέχουν πρόσβαση σε προπτυχιακές επιστήμες όπως Ιατρική, Μηχανολογία, Υπολογιστές, Ψυχολογία, Οικονομικά και Κοινωνικές Επιστήμες.

Γενικώς η καλή γνώση των Μαθηματικών εύστοχα χαρακτηρίζεται και ως οδηγός ζωής, αφού είναι το κατεχθύν μάθημα που αναπτύσσει την κριτική σκέψη και οδηγεί στην επίλυση πολλών προβλημάτων της καθημερινότητας.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των Μαθηματικών στα σχολεία μας εδράζεται σε τέσσερις αρχές:

- 1. Οι μαθηματικές έννοιες διερευνώνται με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργεια των μαθητών.*
- 2. Το αναλυτικό πρόγραμμα δίνει έμφαση στη λύση προβλήματος.*
- 3. Η τεχνολογία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μαθηματικής εκπαίδευσης.*
- 4. Όλοι οι μαθητές πρέπει να αποκτήσουν εμπειρίες μέσα από ένα ποιοτικό πρόγραμμα μαθηματικών.*

Το αναλυτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει, επίσης, το περιεχόμενο, τις διαδικασίες, τις εφαρμογές και γενικά τις εμπειρίες που αναμένεται να αναπτύξουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής. Το περιεχόμενο των Μαθηματικών, όπως αναφέρεται στο αναλυτικό πρόγραμμα, υποδιαιρείται σε ενότητες για σκοπούς οργάνωσης και δόμησης. Οι ενότητες αναφέρονται στους Αριθμούς, στη Μέτρηση, στη Γεωμετρία, στην Άλγεβρα και στη Στατιστική-Πιθανότητες. Ο διαχωρισμός σε ενότητες περιεχομένου δεν σημαίνει ότι τα Μαθηματικά που προτείνονται μπορούν να διδαχθούν ή να αναπτυχθούν ως μεμονωμένες θεματικές ενότητες. Αντίθετα, οι ενότητες διαπλέκονται μεταξύ τους ή και συμπληρώνουν η μια την άλλη, ειδικότερα με την υποβολή και επίλυση προβλημάτων και την έμφαση σε ενιαίες αρχές, που δίδουν τη μαθηματική σκέψη και τον μαθηματικό συλλογισμό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ Α΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος των Οικονομικών είναι να προσφέρει στους μαθητές τις γνώσεις, που θα τους βοηθήσουν να καταλαβαίνουν και να εξηγούν τα διάφορα οικονομικά φαινόμενα της καθημερινής ζωής. Ακόμη, οι βασικές αυτές γνώσεις τους βοηθούν να προχωρούν στη μελέτη της οικονομικής επιστήμης σε μεγαλύτερο βάθος, για να σχηματίζουν ιδίαν αντίληψη για τα οικονομικά συστήματα και τους οικονομικούς νόμους, που ρυθμίζουν τη ζωή μας στο εθνικό και διεθνές πλαίσιο.

Η Οικονομική επιστήμη ως Κοινωνική επιστήμη, μελετά τα φαινόμενα της παραγωγής, της ζήτησης, της προσφοράς, της αποταμίευσης, των επενδύσεων, του πληθωρισμού, της ανεργίας, της φορολογίας και πλήθος άλλα. Έχει εφαρμογή στους περισσότερους τομείς της καθημερινής μας ζωής και παράλληλα προσφέρει πολλές προοπτικές εργοδότησης, τόσο στον Ιδιωτικό όσο και στον Δημόσιο τομέα.

Στο συγκεκριμένο μάθημα γίνεται ξεχωριστή αναφορά και στη Λογιστική, που στόχο έχει να βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες, με τις οποίες θα μπορέσουν να συνεχίσουν τη μελέτη της Λογιστικής σε ψηλότερο επίπεδο και να τους δώσει τη δυνατότητα να παρακάθονται σε εξωτερικές εξετάσεις στο μέλλον, όπως για παράδειγμα εκείνες του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου (L.C.C.I.).

Η Λογιστική προσφέρει πολυάριθμες επιλογές για επαγγελματική σταδιοδρομία, σε πολλούς τομείς και κλάδους της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού αναφορικά με τις ανάγκες απασχόλησης στην Κυπριακή Οικονομία 2014-2024 (ΑνΑΔ, 2015), η Λογιστική εξακολουθεί να είναι το επάγγελμα με τις μεγαλύτερες ανάγκες απασχόλησης στην αγορά εργασίας.

ΦΥΣΙΚΗ Α΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν το ενδιαφέρον και την αγάπη τους προς τη Φυσική, μέσα από τη θεωρητική κατανόηση των φυσικών εννοιών, την εργαστηριακή διερεύνηση και τη μελέτη μοντέλων και προσομοιώσεων.

Η σχέση της επιστήμης της Φυσικής με την καθημερινή ζωή, με την εξήγηση των φυσικών φαινομένων που παρατηρούνται στον κόσμο που μας περιβάλλει, με τη δημιουργία του σύμπαντος αλλά και με τη σύγχρονη τεχνολογία, είναι ένας από τους βασικούς στόχους του μαθήματος.

Στη διδακτέα ύλη περιλαμβάνονται η μελέτη κινήσεων, σε συνάρτηση με τις αιτίες που τις προκαλούν, και στοιχεία από την κυματική οπτική. Η ύλη είναι εκσυγχρονισμένη, καθώς περιλαμβάνει στοιχεία σύγχρονης Φυσικής, και εμπλουτισμένη με αρκετά τεχνολογικά, ιστορικά και περιβαλλοντικά ένθετα, που βοηθούν τον μαθητή να κατανοήσει τις πολλές διαστάσεις του μαθήματος και τις καθοριστικές επιδράσεις που έχει η επιστήμη και η τεχνολογία σήμερα σε κάθε πτυχή της ζωής μας. Στο αναλυτικό πρόγραμμα προτείνεται μεγάλη ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων και διδακτικών μέσων, με έμφαση στην πειραματική διερευνητική εργασία σε ομαδοσυνεργατική προσέγγιση και στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ως καθημερινού εργαλείου για λήψη και επεξεργασία μετρήσεων και πληροφοριών, για μοντελοποίηση φαινομένων και για εποπτικοποίηση φυσικών φαινομένων και τεχνολογικών εφαρμογών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ:

- Εισαγωγή στις Μετρήσεις
- Κινήσεις
- Δυνάμεις – Νόμοι Νεύτωνα
- Έργο - Ενέργεια
- Γεωμετρική Οπτική
- Μηχανική των ρευστών σε ηρεμία

Β΄ και Γ΄ τάξη

Περιγραφή - Δομή

Από το μέσο περίπου της χρονιάς της Α΄ Λυκείου οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν την Κατεύθυνση Σπουδών τους, στην οποία τους οδηγεί η ΟΜΠ που ακολουθούν. Η Κατεύθυνση αυτή ξεκινά από τη Β΄ τάξη και ολοκληρώνεται στη Γ΄. Οι τέσσερις (4) ΟΜΠ οδηγούν στις έξι (6) Κατευθύνσεις Σπουδών, όπως φαίνεται στο ακόλουθο σχήμα:

Πίνακας 2 - Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού και Κατευθύνσεις Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού	Κατευθύνσεις Β΄ και Γ΄ Λυκείου
1^η ΟΜΠ Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία Ιστορία	<ul style="list-style-type: none"> Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
2^η ΟΜΠ Μαθηματικά Φυσική	<ul style="list-style-type: none"> Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
3^η ΟΜΠ Μαθηματικά Οικονομικά	<ul style="list-style-type: none"> Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών Κατεύθυνση Καλών Τεχνών
4^η ΟΜΠ Οικονομικά Αγγλικά	<ul style="list-style-type: none"> Κατεύθυνση Εμπορίου & Υπηρεσιών Κατεύθυνση Καλών Τεχνών

Οι Κατευθύνσεις Σπουδών περιλαμβάνουν μαθήματα, τα οποία παρέχουν το υπόβαθρο για αντίστοιχες Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή για άλλες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές. Η κάθε Κατεύθυνση περιλαμβάνει τέσσερα μαθήματα εμβάθυνσης, δύο υποχρεωτικά και δύο επιλεγόμενα ή τρία υποχρεωτικά και ένα επιλεγόμενο.

Στη συνέχεια, ακολουθεί ο πίνακας με τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα εμβάθυνσης των Κατευθύνσεων Σπουδών της Β΄ και Γ΄ Λυκείου.

Πίνακας 3 - Κατευθύνσεις, Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα Μαθήματα Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Β΄ και Γ΄ Λυκείου			
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡ. (3Χ4=12) ή (2Χ4=8)	ΕΠΙΛΕΓ. (1Χ4=4) ή (2Χ4=8)
1	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΛΟΓΙΚΗ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
		ΛΑΤΙΝΙΚΑ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
2	ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΓΓΛΙΚΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΓΑΛΛΙΚΑ
			ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
		ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	
3	ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΧΗΜΕΙΑ
		ΦΥΣΙΚΗ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΔΙΚΤΥΑ
			ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
			ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
			ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
		ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
		ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
		ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
5	ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
		ΑΓΓΛΙΚΑ	ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING
			ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
			ΒΙΟΛΟΓΙΑ
			ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
			ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
			ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
	ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
6	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
		ΘΕΑΤΡΟ	ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
		ΙΣΤΟΡΙΑ	ΜΟΥΣΙΚΗ
			ΑΓΓΛΙΚΑ ή ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
			ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (μόνο στη Β΄ Λυκείου)
			ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (μόνο στη Γ΄ Λυκείου, δεν είναι μάθημα πρόσβασης)

ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ, ΙΣΠΑΝΙΚΑ, ΙΤΑΛΙΚΑ, ΡΩΣΙΚΑ, ΤΟΥΡΚΙΚΑ

Εκτός από τα μαθήματα της Κατεύθυνσης Σπουδών του μαθητή, η Β΄ και η Γ΄ τάξη διατηρούν στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθήματα Κοινού Κορμού, τα οποία έχουν σκοπό να διευρύνουν και να συμπληρώνουν την παιδεία των μαθητών.

Πίνακας 4 - Ωρολόγιο Πρόγραμμα Β΄ και Γ΄ Λυκείου – Μαθήματα Κοινού Κορμού

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου				
A/A	Μαθήματα	Μαθήματα Κοινού Κορμού Β΄ Λυκείου	Μαθήματα Κοινού Κορμού Γ΄ Λυκείου	Μαθήματα Κατεύθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου (4Χ4=16)
1	Νέα Ελληνικά / Αγωγή του Πολίτη	5	6	
2	Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	1,5		
3	Μαθηματικά	3	3	
4	Φυσική	1	1	
5	Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	3	
6	Αγγλικά	2	2	
7	Φυσική Αγωγή / Πρώτες Βοήθειες	2,5		
8	Φυσική Αγωγή		2	
9	Θρησκευτικά	2	2	
Σύνολα		19	19	
Μερικά Σύνολα		19	19	16
Γενικό Σύνολο		35		

Εξεταζόμενα Μαθήματα ανά τάξη

A΄ τάξη

Οι μαθητές, στο τέλος της χρονιάς, δίνουν εξετάσεις σε μαθήματα ανάλογα με την ΟΜΠ, την οποία παρακολουθούν. Ο πίνακας που ακολουθεί περιλαμβάνει τα εξεταζόμενα μαθήματα ανά ΟΜΠ.

Πίνακας 5 - Εξεταζόμενα μαθήματα Α΄ Λυκείου

1η ΟΜΠ	2η ΟΜΠ	3η ΟΜΠ	4η ΟΜΠ
Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά	Νέα Ελληνικά
Μαθηματικά Κοινού Κορμού	Μαθηματικά προσανατολισμού	Μαθηματικά προσανατολισμού	Μαθηματικά Κοινού Κορμού
Αρχαία Ελληνικά/Αρχαιογνωσία προσανατολισμού	Φυσική προσανατολισμού	Οικονομικά προσανατολισμού	Οικονομικά προσανατολισμού
Ιστορία προσανατολισμού	Χημεία-Βιολογία	Ιστορία Κοινού Κορμού	Αγγλικά προσανατολισμού*

*Οι μαθητές που έχουν απόφαση από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, θα έχουν τη δυνατότητα, αν το επιθυμούν (με γραπτό αίτημα των γονέων/κηδεμόνων), να δηλώσουν ως εξεταζόμενο μάθημα την Ιστορία Κοινού Κορμού αντί του μαθήματος των Αγγλικών Προσανατολισμού.

Β΄ και Γ΄ τάξη

Τα εξεταζόμενα μαθήματα για τη Β΄ και Γ΄ τάξη είναι τα Νέα Ελληνικά και τα τέσσερα (4) μαθήματα εμβάθυνσης (υποχρεωτικά και επιλεγόμενο/α) της Κατεύθυνσης την οποία ακολουθούν.

Εξεταζόμενα Μαθήματα Β΄ και Γ΄ Λυκείου

1. Νέα Ελληνικά
2. } Μαθήματα Εμβάθυνσης
3. }
4. }
5. }

Εξετάσεις Μετάταξης

Διαδικασία αλλαγής κατεύθυνσης ή/και μαθημάτων επιλογής

Οι μαθητές πρέπει να δώσουν εξετάσεις μετάταξης στις περιπτώσεις που επιθυμούν:

- να ακολουθήσουν στη Β΄ τάξη διαφορετική Κατεύθυνση Σπουδών από εκείνη/ες στην/στις οποία/ες τους οδηγεί η ΟΜΠ που παρακολουθούν στην Α΄ τάξη,
- να μετακινηθούν στην Γ΄ τάξη σε άλλη Κατεύθυνση Σπουδών από αυτή που φοιτούν στη Β΄ τάξη,
- να αλλάξουν ένα ή δύο από τα επιλεγόμενα μαθήματα στην Γ΄ τάξη, παραμένοντας στην ίδια Κατεύθυνση

Σχετικά με τις εξετάσεις μετάταξης ισχύουν τα πιο κάτω:

- Η αίτηση υποβάλλεται στον Διευθυντή του σχολείου μέχρι τις 31 Μαρτίου και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από έγκριση του οικείου Επαρχιακού Π.Λ.Ε., μέχρι τις 30 Απριλίου.
- Οι εξετάσεις θα διενεργούνται πριν το τέλος της σχολικής χρονιάς, σε χρόνο που θα ανακοινώνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
- Διοργανώνονται και διεξάγονται από το Λύκειο, στο οποίο φοιτούν οι μαθητές.
- Στις εξετάσεις μπορούν να συμμετέχουν και ανεξεταστέοι μαθητές.
- Ο βαθμός επιτυχίας στις εξετάσεις μετάταξης είναι 10/20 και άνω.
- Η επιτυχία στις εξετάσεις ικανοποιεί το αίτημα του μαθητή, νοουμένου ότι αυτός προάγεται στην επόμενη τάξη.
- Νοείται ότι αν η σχολική μονάδα αδυνατεί να προσφέρει τη νέα επιλογή του μαθητή, τότε μπορεί να αλλάξει σχολείο φοίτησης.

Συγκεκριμένα:

- Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών** και προέρχονται από τη 2η ή 3η ή 4η ΟΜΠ, θα πρέπει να εξεταστούν στα Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία προσανατολισμού και Ιστορία προσανατολισμού.
- Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών** και προέρχονται από τη 2η ή 3η ή 4η ΟΜΠ, θα πρέπει να εξεταστούν στην Ιστορία προσανατολισμού. Επιπλέον, αν σκοπεύει κάποιος μαθητής να επιλέξει το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, θα εξετάζεται και στα Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία προσανατολισμού.

- Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Θετικών Επιστημών-Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας** και προέρχονται από την 1η και 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσανατολισμού και Φυσική προσανατολισμού. Αν προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται μόνο στη Φυσική προσανατολισμού.
- Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση των **Οικονομικών Επιστημών** και προέρχονται από την 1η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσανατολισμού και Οικονομικά προσανατολισμού. Αν προέρχονται από τη 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά προσανατολισμού και αν προέρχονται από την 4η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Μαθηματικά προσανατολισμού.
- Οι μαθητές που επιθυμούν να εισαχθούν στην Κατεύθυνση **Εμπορίου και Υπηρεσιών** και προέρχονται από την 1η και 2η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Οικονομικά προσανατολισμού και Αγγλικά προσανατολισμού. Αν προέρχονται από την 3η ΟΜΠ, θα εξετάζονται στα Αγγλικά προσανατολισμού.

Σημείωση: Η εισδοχή στην Κατεύθυνση των **Καλών Τεχνών** γίνεται από όλες τις ΟΜΠ (χωρίς εξετάσεις μετάταξης).

Πίνακας εξεταζόμενων μαθημάτων μετάταξης από ΟΜΠ Α΄ τάξης προς Κατευθύνσεις Β΄ τάξης

Β΄ Λυκείου για Εισδοχή στην:	Μαθητής από την 1 ^η ΟΜΠ	Μαθητής από την 2 ^η ΟΜΠ	Μαθητής από την 3 ^η ΟΜΠ	Μαθητής από την 4 ^η ΟΜΠ
1^η Κατεύθυνση Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών	KANENA	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία	1. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία 2. Ιστορία
2^η Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	KANENA	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους σκοπεύουν να το επιλέξουν)	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους σκοπεύουν να το επιλέξουν)	1. Ιστορία 2. Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία (για όσους σκοπεύουν να το επιλέξουν)
3^η Κατεύθυνση Θετικών Επιστημών Βιοεπιστημών-Πληροφορικής-Τεχνολογίας	1. Μαθηματικά 2. Φυσική	KANENA	1. Φυσική	1. Μαθηματικά 2. Φυσική
4^η Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών	1. Μαθηματικά 2. Οικονομικά	1. Οικονομικά	KANENA	1. Μαθηματικά
5^η Κατεύθυνση Υπηρεσιών	1. Οικονομικά 2. Αγγλικά	1. Οικονομικά 2. Αγγλικά	1. Αγγλικά	KANENA
6^η Κατεύθυνση Καλών Τεχνών	KANENA	KANENA	KANENA	KANENA

Γ΄ τάξη

Στην **Γ΄ τάξη**, μπορούν οι μαθητές να δώσουν εξετάσεις μετάταξης, με σκοπό να μετακινηθούν από μια Κατεύθυνση Σπουδών σε μια άλλη. Σε τέτοια περίπτωση οι μαθητές θα εξετάζονται σε **όλα τα μαθήματα εμβάθυνσης** της νέας Κατεύθυνσης, που δεν περιλαμβάνονταν στην Κατεύθυνση από την οποία μετακινήθηκαν. Τα μαθήματα αυτά είναι όλα τα υποχρεωτικά της Κατεύθυνσης, καθώς και αυτό/α που θα επιλέξουν.

Μπορούν, επίσης, κάποιοι μαθητές να δώσουν εξέταση μετάταξης σε ένα μάθημα, με σκοπό να αλλάξουν επιλεγόμενο μάθημα της ίδιας Κατεύθυνσης.

Περιγραφές Μαθημάτων Εμβάθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Ακολουθούν οι περιγραφές των μαθημάτων Εμβάθυνσης (υποχρεωτικών και επιλεγόμενων) των Κατευθύνσεων, όπως έχουν δοθεί από τις αντίστοιχες ειδικότητες.

ΑΓΓΛΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - γενικός σκοπός του προγράμματος

Οι απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας δημιουργούν καθημερινές και συνεχείς προκλήσεις μάθησης στον ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό χώρο, μέσα στον οποίο οι μαθητές ενεργοποιούνται ως πολίτες. Ως εκ τούτου, η γνώση της Αγγλικής γλώσσας καθίσταται βασικό προσόν και αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την ατομική ανάπτυξη επαγγελματική αποκατάσταση των αυριανών πολιτών. Η πολύ καλή γνώση της αποτελεί προϋπόθεση για σπουδές σε όλους τους τομείς. Το Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα των Αγγλικών αποσκοπεί στη γνώση και χρήση της Αγγλικής γλώσσας, σε γραπτή και προφορική μορφή, στην ανάπτυξη κομβικών δεξιοτήτων, καθώς και στην καλλιέργεια αξιών που απαιτούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα.

Μέσα από ποικιλία θεματικών ενοτήτων και σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας με προσέγγιση προσανατολισμένη στη δράση, οι μαθητές αναπτύσσουν τις απαραίτητες δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, καθώς επίσης και επικοινωνιακές δεξιότητες. Το πρόγραμμα σπουδών έχει αναπτυχθεί σύμφωνα με τα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ). Σύμφωνα με αυτό, οι απόφοιτοί μας θα βρίσκονται στο επίπεδο **B2**.

Στόχοι του μαθήματος

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Επαρκής γνώση και χρήση της Αγγλικής γλώσσας
  - δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου, σύμφωνα με το επίπεδο γλωσσικής επάρκειας **B2**, για τη **Β΄ και Γ΄ Λυκείου**
- Εμπλουτισμός των γνώσεων και εμπειριών των μαθητών, με πολιτιστικά και πολιτισμικά στοιχεία από άλλες χώρες. Πιο ουσιαστική κατανόηση του δικού τους πολιτισμού και τρόπου ζωής, όπως αυτός συγκρίνεται με τον πολιτισμό και τρόπο ζωής των αγγλόφωνων και άλλων χωρών
  - Συνειδητοποίηση της πολιτισμικής διαφοράς με τρόπο που συμβάλλει στην αμοιβαία κατανόηση των λαών και στην αποδοχή
  - Ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφορετικότητας
- Δυνατότητα διάδρασης σε ανεπτυγμένη και σύνθετη μορφή
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη
- Ανάπτυξη δημιουργικότητας και καλλιέργειας αισθητικού κριτηρίου
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαπροσωπικής επικοινωνίας. Ικανότητα ενσυναίσθησης και αναγνώρισης μηχανισμών μάθησης και αξιοποίησή τους για την περαιτέρω ανάπτυξη των μαθητών.

Διδακτικά βιβλία και βασικές ενότητες

Τα διδακτικά βιβλία συνάδουν, κατά τον μέγιστο δυνατό βαθμό, με τους σκοπούς και στόχους του προγράμματος. Οι θεματικές ενότητες συμπεριλαμβάνουν: Ανθρώπινες Σχέσεις (επικοινωνία, τρόπος ζωής, κ.ά.), Ψυχαγωγία, Τουριστικοί προορισμοί, Εργασία επαγγελματική επιτυχία, Εκπαίδευση, Επιστήμη και Τεχνολογία (εφευρέσεις, δημιουργίες κ.ά.), Περιβάλλον (οικολογικά προβλήματα, φυσικές καταστροφές κ.ά.), Σύγχρονη ζωή (τρόπος ζωής, προβλήματα που απασχολούν τους νέους, κοινωνικά προβλήματα, εγκληματικότητα κ.ά.), Λογοτεχνία, Διατροφή και υγεία κ.ά.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

Το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών αποτελεί κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα με σημαντική συμβολή στην ολόπλευρη καλλιέργεια της ανθρώπινης προσωπικότητας. Τόσο η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όσο και της Αρχαίας Γραμματείας, μπορεί να αποβεί επίκαιρη όσο ποτέ άλλοτε, κυρίως λόγω των διαχρονικών τους μηνυμάτων, αλλά και των προεκτάσεων τους σε διάφορες πτυχές άλλων επιστημών (π.χ. πολιτική, ιατρική, φαρμακευτική, θεολογία, μαθηματικά, τέχνες). Για αυτό και κρίνεται απαραίτητη η διασύνδεση του μαθήματος με άλλα μαθήματα (διαθεματική προσέγγιση). Τα Αρχαία Ελληνικά, εκτός από την ανθρωπιστική παιδεία που προσφέρουν, συμβάλλουν στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και κατ' επέκταση της κριτικής θεώρησης των πραγμάτων, μιας από τις σημαντικότερες δεξιότητες που καλείται να αναπτύξει ο σύγχρονος άνθρωπος, για να μπορεί να αυτενεργεί μέσα στον έντονα μεταβαλλόμενο κόσμο της σύγχρονης εποχής.

Έτσι, η Αρχαιογνωσία αποτελεί βασικό παιδευτικό αγαθό, που συμβάλλει στη θεμελίωση και στη συνοχή του συστήματος αξιών, στο οποίο κεντρική θέση κατέχει ο προβληματισμός γύρω από τον προσδιορισμό των εννοιών του ανθρώπου, του πολίτη, των ανθρώπινων δικαιωμάτων, του ορθού λόγου, της ευνομίας, των τεχνών και της ανεξάρτητης επιστημονικής έρευνας. Στον ελληνικό χώρο τα Αρχαία Ελληνικά θα επιτρέψουν στους μαθητές και στις μαθήτριες να συνδεθούν με το μακραίωνα ιστορικο- γλωσσικό και πολιτιστικό παρελθόν τους.

Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας προσφέρει, ως εκ τούτου, διπλή ωφέλεια στον σημερινό μαθητή και Ευρωπαϊό πολίτη. Του προσφέρει τη βεβαιότητα ότι τα θεμέλια της ανθρώπινης σκέψης παραμένουν αναλλοίωτα στους αιώνες και μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο οδηγό για το μέλλον. Επιπλέον, η άμεση επαφή με την Ελληνική Γλώσσα βοηθά στην κατανόηση των διαφόρων μορφών της Ελληνικής, μέσω της φυσιολογικής της εξέλιξης και στη συνειδητοποίηση ότι Νέα και Αρχαία Ελληνική αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα. Έτσι, ουσιαστικά η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής αποτελεί μια πορεία προς τη γλωσσική αυτογνωσία του μαθητή και προς τη διαμόρφωση της ταυτότητας ενός ενεργού πολίτη.

Βασικοί άξονες του μαθήματος

Βασικός στόχος της διδασκαλίας κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, στο πλαίσιο του Νέου Ωρολογίου Προγράμματος, είναι να έλθουν σε επαφή οι μαθητές με την πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ελλήνων, με την οποία συνδέεται ο νεοελληνικός και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός. Επίσης, να εντοπίσουν ομοιότητες, αναλογίες και διαφορές σε επίπεδο γλωσσικής μορφής/γλωσσικών τύπων, αλλά και σε επίπεδο πολιτισμού, ιδεών, νοοτροπιών, ηθών-εθίμων ή άλλων πολιτιστικών στοιχείων.

Με τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκεται:

1. Να επιτευχθούν οι γενικοί μορφωτικοί – ανθρωπιστικοί σκοποί του μαθήματος, με τη μελέτη σε βάθος από το πρωτότυπο επιλεγμένων κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, που αντιπροσωπεύουν τα κυριότερα είδη της
2. Να διερευνηθεί και να εμπλουτιστεί η γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, ενός εκ των βασικότερων στοιχείων του αρχαιοελληνικού πολιτισμού αλλά και του κυριότερου φορέα του.

Ειδικότερα, αναμένεται οι μαθητές και μαθήτριες:

- να αντιληφθούν τη σχέση της λογοτεχνίας με την ανθρώπινη εμπειρία και να κατανοήσουν τη σημασία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας για την κατανόηση του αρχαίου ελληνικού κόσμου
- να έρθουν σε επαφή με ένα ευρύ φάσμα κειμένων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (ποίηση, ιστοριογραφία, ρητορική, φιλοσοφία, δράμα) και να είναι σε θέση να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών αυτών ειδών, καθώς και τη λειτουργικότητά τους, δηλαδή τον σκοπό για τον οποίο γράφονται (κειμενικός γραμματισμός)
- να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο, σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα

- να σχηματίσουν, μέσα από την κριτική θεώρηση των κειμένων, μια εικόνα για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο και να επιχειρήσουν να διερευνήσουν πώς συνδέεται η εικόνα αυτή με την εικόνα που έχουν για τον σύγχρονο ελληνικό και δυτικοευρωπαϊκό πολιτισμό·
- να συσχετίζουν, με το παρόν, τις γνώσεις, τις πεποιθήσεις και τις αξίες του αρχαίου κόσμου και να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές, αναπτύσσοντας την κριτική σκέψη, που θα τους οδηγήσουν στην υιοθέτηση συγκεκριμένων αξιών·
- να ενισχύσουν το γλωσσικό επίπεδο της Νέας Ελληνικής, όπου παρατηρούνται οι περισσότερες επιβιώσεις προηγούμενων σταδίων εξέλιξης της Ελληνικής.

Ειδικοί σκοποί του μαθήματος

Με τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας από το πρωτότυπο, αλλά και από δόκιμες μεταφράσεις, επιδιώκονται τα ακόλουθα:

1. να γνωρίσουν οι μαθητές την πνευματική δημιουργία των Αρχαίων Ελλήνων, με την οποία συνδέεται άρρηκτα ο νεοελληνικός πολιτισμός και η οποία αποτέλεσε τη βάση για τη διαμόρφωση του ελληνορωμαϊκού και αργότερα του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού·
2. να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν οι μαθητές τη λογοτεχνική αξία των αρχαιοελληνικών κειμένων. Αυτό θα γίνει αν γνωρίσουν τους βασικούς κανόνες και τη δομή της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, μέσα από τα πρωτότυπα κείμενα, και αποκτήσουν μια πρώτη αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας και της ακρίβειας αυτής της γλώσσας, όπως αναδεικνύεται μέσα από τα κείμενα της κλασικής εποχής.

Δεξιότητες

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών οι μαθητές/τριες, εκτός από τις γνώσεις αρχαιογνωσίας που θα αποκτήσουν, αναμένεται να αναπτύξουν, ειδικότερα, τις εξής δεξιότητες:

- να αποκτήσουν θεμελιακές γνώσεις, πάνω στις οποίες θα στηρίξουν τη γλωσσική γνωσιολογική τους ανάπτυξη·
- να μπορούν να αναγνωρίσουν τις χρήσεις των μορφοσυντακτικών και γραμματικών φαινομένων στον αρχαίο ελληνικό λόγο και να βρουν τις αντίστοιχες δομές, με τις οποίες θα τις αποδώσουν στα Νέα Ελληνικά (γλωσσικός γραμματισμός)·
- να αντιμετωπίσουν τη διαδικασία μετάφρασης του αρχαιοελληνικού κειμένου, ως διαδικασία λύσης προβλήματος, με δεδομένα (γνώση των ιστορικών στοιχείων, ετυμολογία, λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα), ζητούμενα και εναλλακτικές λύσεις, ώστε να καταλήξουν, μετά από ώριμη σκέψη, στην τελική λύση·
- να εμβαθύνουν νοηματικά στο περιεχόμενο των πρωτότυπων κειμένων·
- να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενά του κειμένου·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση των λεξικών, ηλεκτρονικών και μη, της Αρχαίας Ελληνικής, Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Γλώσσας, για τη δημιουργία μικρών εργασιών, που να αφορούν στη μελέτη της διαχρονικής και εξελικτικής πορείας της γλώσσας·
- να έρθουν σε επαφή και να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, να αξιολογούν τις ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή ανάμεσα στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά, αντιλαμβανόμενοι τη διαχρονικότητα της Ελληνικής Γλώσσας·
- να απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία. Την αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας και της ποικιλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όπως χρησιμοποιήθηκε από κείμενα της κλασικής εποχής·
- να αναπτύξουν έναν «προσωπικό διάλογο» με τις αξίες και τις αντιλήψεις του κειμένου, να προβαίνουν σε κριτική αποτίμηση και, τελικά, διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση)·
- να παράγουν δόκιμο νεοελληνικό γραπτό λόγο.

Διδακτική Μεθοδολογία

Η γλωσσική διδασκαλία ενδείκνυται να εντάσσεται σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο και συμφραζόμενα και να συνδυάζεται, όσο είναι δυνατόν, με κάποιο κειμενικό είδος, έτσι ώστε οι μαθητές να βλέπουν τις γλωσσικές δομές στην εξωγλωσσική λειτουργία τους.

Στη διδασκαλία του μαθήματος, τα αρχαία πεζά κείμενα παρουσιάζονται μοιρασμένα σε μικρότερες ενότητες, τις «νοηματικές ενότητες» (ή *κῶλα*). Η διδακτική αυτή καινοτομία στην προσέγγιση του αρχαίου κειμένου αναδεικνύει τη μορφή, το περιεχόμενο και τη λογική άρθρωση του λόγου, όλα δεμένα σε μια ενότητα που καλλιεργεί τη διερευνητική μάθηση και εμπλέκει ενεργά τον μαθητή στην κατάκτηση της γνώσης.

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος εφαρμόζονται οι πιο κάτω διδακτικές αρχές:

- Διερευνητική/κατασκευαστική (έναντι της προπαρασκευαστικής): Πρόκειται για διαδικασία καθοδήγησης από την πλευρά του διδάσκοντος και ενεργητική ενσυνείδητη και δημιουργική εμπλοκή από την πλευρά του μαθητή. Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει και η οπτικοποίηση της γλώσσας, ως ένα νέο διδακτικό εργαλείο για την προαγωγή της κατανόησης και την ισχυροποίηση της μάθησης.

Επαγωγική προσέγγιση: Ο μαθητής οδηγείται σταδιακά από τα απλά στα σύνθετα, από το μερικό στο γενικό, από την αναγνώριση και την παρατήρηση στον κανόνα.

- Συνεργατική προσέγγιση: Οι μαθητές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και εφαρμόζουν αρχές συνεργατικής μάθησης.

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει τα εξής:

1. Λυσία, «Υπέρ Μαντιθέου» (από το πρωτότυπο), *Ρητορικά Κείμενα*, εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος).
2. Θεματογραφία (1 περίοδος, εβδομαδιαίως, σε συστηματική βάση).
3. Διδασκαλία Γραμματικής και Συντακτικού (από το κείμενο του λόγου του Λυσία, «Υπέρ Μαντιθέου» και μέσα από τις διδακτικές ώρες Θεματογραφίας – επαναλήψεις ή/και εμπάθουση, εφόσον τα βασικά συντακτικά φαινόμενα έχουν ήδη διδαχθεί στην Α΄ Λυκείου).

Σημειώνεται ότι και στη Β΄ Λυκείου, στην 1η και 2η Κατεύθυνση, όπως και στον Κοινό Κορμό, διδάσκεται ο *Οιδίπους Τύραννος* του Σοφοκλή από μετάφραση.

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Εγχειρίδια:

- *Πρωταγόρας* του Πλάτωνα (εκδ. ΥΑΠ και εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος).
- *Περικλέους Επιτάφιος* του Θουκυδίδη (εκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος).
- Θεματογραφία.

Με τη διδασκαλία των πιο πάνω κειμένων επιδιώκεται οι μαθητές:

- να γνωρίσουν χαρακτηριστικές πτυχές του φιλοσοφικού λόγου των αρχαίων Ελλήνων και να εντάξουν τη φιλοσοφία στην ιστορική εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας·
- να επικοινωνήσουν με τον λόγο των δύο μεγάλων συγγραφέων, Πλάτωνα και Θουκυδίδη·
- να γνωρίσουν την αθηναϊκή δημοκρατία στο απόγειο της·
- να εκτιμήσουν το πυκνό, πλούσιο και ποικίλο ύφος του Θουκυδίδη.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**1. Η σημασία της Βιολογίας, ως γνωστικό αντικείμενο, στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσης**

Οι επαναστατικές εξελίξεις στη γενετική, στη μοριακή βιολογία και στη βιοτεχνολογία αποκτούν, συνεχώς, μεγαλύτερη σημασία για την καθημερινή μας ζωή, σε ιδιωτικό και δημόσιο επίπεδο. Οι επιστημονικές και τεχνολογικές αυτές εξελίξεις απαιτούν οι πολίτες να διαθέτουν όλες εκείνες τις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις που χρειάζονται, ώστε να μπορούν να κατανοούν, να αξιολογούν, να αναλύουν και να διαχειρίζονται σχετικές πληροφορίες, να παίρνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, να συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο και να ασκούν εποικοδομητική κριτική στη διαδικασία εφαρμογής των διαφόρων επιτευγμάτων των Βιολογικών Επιστημών στην κοινωνία.

Παράλληλα, οι διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα, όπως είναι η συνεχής υποβάθμιση και καταστροφή του περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή, οι φυσικές καταστροφές, τα προβλήματα από την αλόγιστη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών, η αυξανόμενη φτώχεια και πείνα σε παγκόσμιο επίπεδο, οι διατροφικές διαταραχές στον αναπτυγμένο κόσμο, η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, τα τεράστια μεταναστευτικά ρεύματα, οι σύγχρονες πανδημίες και θανατηφόρες ασθένειες, επιβάλλουν όπως η διδασκαλία και μάθηση των βιολογικών επιστημών βρίσκεται στο επίκεντρο των εκπαιδευτικών προτεραιοτήτων κάθε εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και κάθε ατόμου ξεχωριστά.

Επομένως, η απόκτηση γνώσεων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων και στάσεων που αφορούν στις βιολογικές επιστήμες, αποτελεί θεμελιώδη ανάγκη της κοινωνίας και των πολιτών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά στις μεγάλες αλλαγές της εποχής μας.

2. Αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας για τη Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Οι βασικές αρχές, με βάση τις οποίες σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών Βιολογίας Β΄ και Γ΄ Λυκείου, είναι οι εξής:

- α. Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου, στοχεύει αφενός στο να αποκτήσουν οι μαθητές όλες εκείνες τις γνώσεις που αφορούν σε έννοιες, θεωρίες, νόμους και αρχές των βιολογικών επιστημών, οι οποίες θα τους προετοιμάσουν για την εισδοχή τους σε σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης - η Βιολογία αποτελεί υποχρεωτικό ή προαιρετικό μάθημα - και αφετέρου στην επίλυση προβλημάτων της καθημερινής τους ζωής, καθώς και επίμαχων κοινωνικο-επιστημονικών ζητημάτων
- β. Η διδασκαλία της Βιολογίας στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου, πέραν από το γνωσιολογικό επίπεδο, στοχεύει στο να οδηγήσει τους μαθητές, μέσα από μια επιστημονική διερεύνηση του φυσικού κόσμου, στην απόκτηση ενός ενιαίου συνόλου βασικών γνώσεων και απαραίτητων δεξιοτήτων και σε μια ολιστική αντίληψη των Βιολογικών Επιστημών, ως αναπόσπαστο μέρος των Φυσικών Επιστημών
- γ. Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου στοχεύει, επίσης, στην ανάπτυξη ανώτερων συλλογιστικών δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, όπως είναι η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα και οι δεξιότητες επιχειρηματολογίας-λύσης προβλήματος και λήψης απόφασης. Επίσης, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση επιστημονικών και πειραματικών δεξιοτήτων όπως: (i) Η παρατήρηση φαινομένων, (ii) Ο προβληματισμός και η διατύπωση ερωτημάτων και υποθέσεων, (iii) Ο σχεδιασμός και η εκτέλεση πειραματικών προσεγγίσεων, (iv) Η καταγραφή, αξιολόγηση και ανάλυση μετρήσεων, (v) Η παρουσίαση δεδομένων, (vi) Η υποστήριξη ή απόρριψη αρχικών υποθέσεων, (vii) Η διατύπωση συμπερασμάτων, γενικεύσεων και προβλέψεων και (viii) Η ετοιμότητα αναζήτησης και ανάπτυξης εναλλακτικών θεωριών με την αξιοποίηση επιπρόσθετων επιστημονικών δεδομένων
- δ. Η διδασκαλία και μάθηση της Βιολογίας της Β΄ και Γ΄ Λυκείου στοχεύει στην προώθηση της κατανόησης της φύσης της επιστήμης και στον τρόπο που αναπτύσσεται και εγκυροποιείται η επιστημονική γνώση, παρέχοντας στους μαθητές, μεταξύ άλλων, δυνατότητες αξιολόγησης της υπάρχουσας επιστημονικής γνώσης και ενεργό συμμετοχή στις αποφάσεις για αξιοποίησή της. Ο κοινωνικο-επιστημονικός εγγραμματισμός, η βιοηθική ευαισθητοποίηση, η αγωγή υγείας και η περιβαλλοντική αγωγή είναι αναπόσπαστα συστατικά στοιχεία της διδασκαλίας και μάθησης στη Βιολογία της Β΄ και Γ΄ Λυκείου

ε. Τέλος, το αναλυτικό πρόγραμμα της Βιολογίας της Β΄ και Γ΄ Λυκείου αποτελεί ασφαλή οδό ευαισθητοποίησης και καλλιέργειας του συναισθηματικού κόσμου των μαθητών και μαθητριών, αλλά και άριστο μέσο για την υιοθέτηση αξιών, στάσεων και συμπεριφορών, που θα πρέπει να χαρακτηρίζουν το νεαρό άτομο, τον αυριανό, ελεύθερο και κριτικά σκεπτόμενο, ενεργό και δημιουργικό ευρωπαϊό πολίτη της Κύπρου του 21ου αιώνα.

3. Θεματικές ενότητες Προγράμματος Σπουδών Βιολογίας Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
A. Η Χημεία της Ζωής	A. Ομοιοστατικοί Μηχανισμοί
B. Το Κύπαρο	B. Νευρικός και Ορμονικός Συντονισμός
Γ. Διαχείριση Ενέργειας	Γ. Μολυσματικές και μη Μολυσματικές Ασθένειες
Δ. Αναπαραγωγή	Δ. Μοριακή Βιολογία του Γονιδίου
E. Μεταφορά Ουσιών	E. Γενετική και Βιοτεχνολογία
Z. Ετεροτροφική Διατροφή	Z. Εξέλιξη και Βιολογική Ποικιλότητα
H. Περιβαλλοντική Βιολογία	H. Εφαρμοσμένη Οικολογία

ΓΑΛΛΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Η διδασκαλία και, κατά συνέπεια, η εκμάθηση ξένων γλωσσών δεν πρέπει να αποτελεί μόνο μαθησιακό στόχο, αλλά και τρόπο ζωής: πολιτιστικά ή άλλα εμπόδια, επικοινωνιακοί φραγμοί μεταξύ των λαών αίρονται με τη γλωσσικο-επικοινωνιακή προσέγγιση και την απόκτηση διαπολιτισμικής συνείδησης. Τα αναλυτικά προγράμματα των Γαλλικών στο Λύκειο βασίζονται, κατά κύριο λόγο, στη φιλοσοφία αυτή. Η ποιοτική αναβάθμιση της διδακτικής πράξης που στοχεύει στην καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων του μαθητή, με σκοπό πάντοτε την καλύτερη δυνατή ικανότητα επικοινωνίας του στη Γαλλική γλώσσα, αποτελεί τον δεύτερο σημαντικό παράγοντα που λήφθηκε υπόψη στη διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος

Με τη διδασκαλία-μάθηση των Γαλλικών στο Λύκειο επιδιώκεται η γενική παιδεία, η κοινωνικοποίηση των μαθητών και η ολόπλευρη καλλιέργεια της προσωπικότητάς τους, ώστε να καταστούν ελεύθεροι και υπεύθυνοι πολίτες, οι οποίοι θα σέβονται τις αξίες του Ανθρωπισμού και της Δημοκρατίας. Οι στόχοι του μαθήματος πρέπει να ανταποκρίνονται τόσο στη διαδικασία μάθησης όσο και στις καλλιεργούμενες δεξιότητες και να συνδυάζουν γνώσεις και τεχνογνωσία. Βασικός στόχος του μαθήματος παραμένει, ωστόσο, η ικανότητα επικοινωνίας στη γαλλική γλώσσα σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, με την επιλογή γλωσσικών, παραγλωσσικών και εξωγλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων.

Επίπεδα γλωσσομάθειας και ειδικοί στόχοι

Στη Β΄ και Γ΄ τάξη του Λυκείου, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν τη γαλλική γλώσσα ως μάθημα εμβάθυνσης (4 περίοδοι διδασκαλίας) και στις έξι Κατευθύνσεις - επίπεδο B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ).

Στο τέλος της Γ΄ Λυκείου οι μαθητές μπορούν να κατανοήσουν τα κύρια σημεία από μια απλή συζήτηση, μια διάλεξη για οικεία θέματα, μια εκπομπή ή να παρακολουθήσουν σε ικανοποιητικό βαθμό μια ταινία και να κατανοήσουν μια επιστολή, ένα άρθρο ή τη διήγηση ενός γεγονότος. Μπορούν να διηγηθούν κάτι που έγινε, να εκφράσουν τη γνώμη τους σε μια συζήτηση για θέματα που τους ενδιαφέρουν και να γράψουν μια προσωπική ή πιο επίσημη επιστολή, μια διήγηση ή να αναπτύξουν ένα θέμα, δίνοντας επιχειρήματα.

Οι μαθητές, οι οποίοι μαθαίνουν τη γαλλική γλώσσα στη Β΄ και την Γ΄ Λυκείου ως μάθημα επιλογής, ασκούνται προκειμένου να μπορέσουν σταδιακά:

- να εμπεδώσουν και να επεκτείνουν τις γλωσσικές τους γνώσεις (λεξιλόγιο, γλωσσικές εκφράσεις, γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα), έτσι ώστε ο λόγος τους να έχει νόημα και επικοινωνιακή αξία

- να παράγουν συνεχή και συνεκτικό προφορικό και γραπτό λόγο·
- να αναπτύξουν κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα (τήρηση κοινωνικών κανόνων κατά την επικοινωνία)·
- να χρησιμοποιούν στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) για τη διατήρηση της επικοινωνίας·
- να ευαισθητοποιηθούν στην αποδοχή της άποψης του άλλου και στην αλληλοκατανόηση·
- να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε θέματα άλλων γνωστικών αντικειμένων·
- να αποβλέπουν στην απόκτηση δεξιοτήτων συναλλαγής/συνδιαλλαγής: ανταλλαγή μηνυμάτων, αλληλοεπίδραση, διεπίδραση/διάδραση.

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Β΄ ΚΑΙ Γ΄ Λυκείου (3ης Κατεύθυνσης)

Οι Γραφικές Τέχνες αποτελούν σήμερα το κύριο μέσο για τη δημιουργία της έντυπης και ηλεκτρονικής σχεδίασης. Χάρη σε αυτές, σχεδιάζεται κάθε τι που βλέπουμε τυπωμένο γύρω μας. Σήματα και λογότυπα εταιρειών και προϊόντων, συσκευασίες, διαφημιστικές καταχωρίσεις, ενημερωτικές και διαφημιστικές αφίσες, εξώφυλλα βιβλίων και ψηφιακών δίσκων, έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά κ.ά.) είναι όλα έργα του γραφίστα.

Ακολουθώντας την εξέλιξη της εποχής μας, με τις Γραφικές Τέχνες και τα Πολυμέσα μπορεί, επίσης, να γίνει ο σχεδιασμός και η δημιουργία μιας ιστοσελίδας (web design), ακόμη και η δημιουργία κινούμενων σχεδίων.

Σκοπός του μαθήματος των Γραφικών Τεχνών είναι η ανάδειξη δημιουργικών και ταλαντούχων μαθητών και μαθητριών, με ισχυρό υπόβαθρο δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Τους δίνει, ακόμη, την ευκαιρία να δημιουργήσουν το ατομικό τους portfolio και προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης σε πανεπιστήμια της Κύπρου και του εξωτερικού, σε τομείς των Εφαρμοσμένων Τεχνών (Design).

Βασικά κεφάλαια του μαθήματος

Τεχνικές σχεδιασμού

Ο μαθητής θα μάθει τις τεχνικές, τα όργανα και τα υλικά, όπως χρησιμοποιούνται στο εργαστήριο γραφιστικής, στα διάφορα στάδια της διαδικασίας του σχεδιασμού.

Η οπτική γλώσσα στη Γραφιστική

Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τα μορφικά στοιχεία της εικαστικής γλώσσας και θα εκτιμήσει τη θεμελιώδη σημασία τους. Θα διαχειρίζεται τις αρχές σχεδιασμού για την έκφραση σκέψεων, συναισθημάτων και μηνυμάτων.

Τυπογραφικός σχεδιασμός - γραμματογραφία

Ο μαθητής θα εκτιμήσει την εικαστική αξία των τυπογραφικών στοιχείων (γράμματα, αριθμοί, σημεία, σύμβολα και ό,τι άλλο περιλαμβάνει μια τυπογραφική οικογένεια), σε συνάρτηση με την ιστορική και πολιτισμική τους προέλευση. Θα ευαισθητοποιηθεί, επίσης, στη δημιουργική και εκφραστική γλώσσα του τυπογραφικού σχεδιασμού.

Οπτική ταυτότητα – Λογότυπο – Σήμα

Ο μαθητής θα αναγνωρίσει τα σύμβολα και σήματα ως μέσα οπτικής επικοινωνίας και κουλτούρας, αέναα σύμβολα πολιτισμικής ταυτότητας. Θα διερευνήσει τα στάδια σχεδιασμού ενός επιτυχημένου λογότυπου/σήματος και θα δημιουργήσει ποικίλες εφαρμογές οπτικής ταυτότητας.

Συσκευασία

Ο μαθητής θα μάθει όσα αφορούν στη σχεδίαση συσκευασίας προϊόντων, στη σημασία της συσκευασίας για την προώθηση ενός προϊόντος και όσα σχεδιαστικά στοιχεία αφορούν σε μια ολοκληρωμένη πρόταση συσκευασίας.

Αρχές σύνθεσης έντυπης διαφήμισης

Επιδιώκεται να αναγνωρίσει ο μαθητής ότι η Γραφιστική είναι μια διαδικασία, στην οποία οι οπτικές πληροφορίες διαμορφώνονται σε σύνολο, ώστε να μεταφερθεί ένα συγκεκριμένο μήνυμα. Να εμβαθύνει στην οπτική γλώσσα,

μέσα από πολύπλευρες δραστηριότητες, και να καλλιεργηθεί ως δημιουργός, αλλά και ως θεατής. Ο μαθητής θα μάθει για τις μορφές ενός διαφημιστικού εντύπου και τα χαρακτηριστικά του.

Αφίσα

Ο μαθητής θα μάθει για τις μορφές μιας αφίσας και τα χαρακτηριστικά της. Πώς μια αφίσα λειτουργεί ως επικοινωνιακό εργαλείο προβολής και προώθησης προϊόντων ή και υπηρεσιών, πώς αναγγέλλει πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις και, ακόμα, πώς πληροφορεί και ευαισθητοποιεί για διάφορα κοινωνικά θέματα.

Σύνθεση εικόνας και κειμένου – περιοδικό

Ο μαθητής θα αναλύει την εικαστική προσέγγιση εκδόσεων, ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Θα κατανοεί ότι το πλέγμα (εικόνα-κείμενο) είναι το στοιχείο κλειδί της δομής στον σχεδιασμό μιας έκδοσης.

Βιβλίο

Ο μαθητής θα μάθει για την πιο περίπλοκη μορφή εντύπου, το βιβλίο και τη μορφή του σήμερα, μέσα από την εξέλιξη της τεχνολογίας και του σχεδιασμού, τη διαχρονικότητα που χαρακτηρίζει και τις παραμέτρους που επηρεάζουν τη μορφή και το σχήμα του.

Εφαρμογές στον ηλεκτρονικό υπολογιστή

Ο μαθητής θα ενημερωθεί για τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στον σχεδιασμό και στην επεξεργασία κειμένου και εικόνας.

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Γ΄ Λυκείου (6ης Κατεύθυνσης)

Με τη συμπλήρωση του μαθήματος, οι μαθητές αποκτούν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ώστε

- να εφαρμόζουν ειδικές γνώσεις στην ανάλυση και επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων, μέσα από μεθοδικές προσεγγίσεις·
- να αναπτύσσουν ικανότητες επικοινωνίας, έκφρασης, κριτικής και δημιουργικής σκέψης, υψηλής αισθητικής και οργανωτικότητας·
- να συγκροτούν ένα ισχυρό οπτικό λεξιλόγιο για την επιτυχή αντιμετώπιση των σχεδιαστικών προβλημάτων και των τεχνολογικών προκλήσεων στον χώρο του σχεδιασμού και της οπτικής επικοινωνίας·
- να εφαρμόζουν και να αξιοποιούν τις βασικές αρχές που αφορούν στην τυπογραφία, καθώς και στην εικόνα·
- να εφαρμόζουν τη διαδικασία οπτικοποίησης εννοιών, μέσα από διαφορετικές προσεγγίσεις έρευνας, εννοιολόγησης, σκιαγράφησης και παρουσίασης ιδεών·
- να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα για την ορθή επιλογή οπτικών μέσων παρουσίασης εννοιών·
- να κατανοούν τις πολιτισμικές διαφορές, που επηρεάζουν το νόημα των λέξεων και των συμβόλων, αποκτώντας έτσι οπτικό γραμματισμό.

Βασικά κεφάλαια του μαθήματος

1. Η εξέλιξη της επικοινωνίας
2. Τεχνικές σχεδιασμού
3. Η οπτική γλώσσα στη Γραφιστική
4. Τυπογραφικός σχεδιασμός - γραματογραφία
5. Οπτική ταυτότητα - Λογότυπο - Σήμα
6. Συσκευασία
7. Έντυπη διαφήμιση και αφίσα
8. Έντυπο - Βιβλίο
9. Εφαρμογές στον Η/Υ

ΔΙΚΤΥΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους μαθητές με τις τεχνικές δεξιότητες και το θεωρητικό υπόβαθρο που θα τους επιτρέψει να υλοποιούν οποιοδήποτε δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει, διεξοδικά, τα πλέον απαραίτητα θέματα δικτύων Η/Υ, από εισαγωγικές έννοιες έως και σύνθετες εφαρμογές, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική κατάρτιση. Ξεκινά από βασικές έννοιες δρομολόγησης (routing) και μεταγωγής (switching) και καταλήγει σε υψηλού επιπέδου τεχνολογίες διασύνδεσης. Ακόμη, περιλαμβάνει εισαγωγή σε τεχνολογίες ενσύρματων και ασύρματων δικτύων, ρύθμιση ενσύρματων και ασύρματων τοπικών δικτύων, πρωτόκολλα και θέματα ασφάλειας δικτύων.

Το μάθημα προσφέρεται σε συνεργασία με την Ακαδημία Δικτύων Cisco (Cisco Networking Academy), η οποία αποτελεί ένα παγκόσμιο καινοτόμο εκπαιδευτικό μάθημα/πρόγραμμα, που διδάσκεται με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, υλικό, λογισμικό και εργαστηριακό εξοπλισμό σε περισσότερες από 10.000 ακαδημίες, σε 170 χώρες, σε πάνω από 1.000.000 μαθητές/σπουδαστές ετησίως.

Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές θα είναι ικανοί

- να σχεδιάζουν
- να οργανώνουν
- να εγκαθιστούν
- να λειτουργούν
- να αξιολογούν
- να συντηρούν

δίκτυα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και δίκτυα μεγάλων εταιρειών ή εταιρειών παροχής υπηρεσιών με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Διδακτική Μεθοδολογία και Βιβλία

Το μάθημα/πρόγραμμα διδάσκεται με τη χρήση ηλεκτρονικών βιβλίων <http://www.netacad.com>, που περιλαμβάνουν τόσο το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και την πρακτική εξάσκηση, μέσω παραδειγμάτων, διαδραστικών εφαρμογών, ασκήσεων και εργαστηριακών δραστηριοτήτων. Οι μαθητές που συμπληρώνουν με επιτυχία την κάθε ενότητα του προγράμματος παίρνουν πιστοποιητικό από την Ακαδημία Δικτύων Cisco, σημαντική προσθήκη στον φάκελο επιτευγμάτων τους. Με τη συμπλήρωση των μαθημάτων, οι μαθητές έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις για να παρακαθίσουν στην επαγγελματική εξέταση Cisco Certified Entry Network Technician (CCENT), το πρώτο στάδιο επαγγελματικής πιστοποίησης, με ιδιαίτερη αξία για τη μελλοντική τους εργοδότηση/επαγγελματική κατάρτιση.

Το μάθημα γίνεται στην ελληνική γλώσσα, με ταυτόχρονη χρήση της αντιστοίχισης αγγλικής ορολογίας. Το διδακτικό υλικό και η αξιολόγηση είναι στα αγγλικά, υπό μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και αντιστοίχισης, με εργαστηριακές ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης (case studies), καθώς και με χρήση τεχνικών που προάγουν την κριτική σκέψη και όχι την αποστήθιση. Το μάθημα στηρίζεται στο διαδίκτυο και συνδυάζεται με εκτενή πρακτική εξάσκηση σε κατάλληλα εργαστήρια πλήρως εξοπλισμένα με σύγχρονης τεχνολογίας δικτυακό εξοπλισμό. Επίσης, στηρίζεται στη χρήση εξελιγμένου λογισμικού προσομοίωσης του Cisco Packet Tracer. Να σημειωθεί ότι χρησιμοποιείται ένα υπερσύγχρονο σύστημα διαχείρισης μάθησης (learning management system LMS), το οποίο είναι ιδανικό για τη διαχείριση, την τεκμηρίωση, την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την παροχή υψηλής ποιότητας ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής τεχνολογίας (e-learning). Επιπρόσθετα, ανανεώνεται και προσαρμόζεται σε κάθε αλλαγή και εξέλιξη που προκύπτει στον τομέα των δικτύων.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Οι βασικές ενότητες του μαθήματος, το οποίο ακολουθεί το πρόγραμμα CCNA Routing and Switching της Ακαδημίας Δικτύων Cisco, είναι οι ακόλουθες:

- **Β΄ Λυκείου - Ενότητα «Εισαγωγή στα Δίκτυα (Introduction to Networks)»**
  - Εξερευνώντας το Δίκτυο (Exploring the Network)
  - Ρύθμιση ενός Λειτουργικού Συστήματος Δικτύου (Configuring a Network Operating System)
  - Network Protocols and Communications (Πρωτόκολλα Δικτύων και Επικοινωνιών)
  - Network Access (Πρόσβαση στο Δίκτυο)
  - Πρότυπο Δικτύου Ethernet
  - Επίπεδο Δικτύου (Network Layer)
  - Επίπεδο Μεταφοράς (Transport Layer)
  - Διευθύνσεις IP (IP Addressing)
  - Υποδικτύωση Δικτύων IP (Subnetting IP Networks)
  - Επίπεδο Εφαρμογών (Application Layer)
  - Σύνοψη Δικτύων (It's a Network)
- **Γ΄ Λυκείου – Ενότητα «Βασικές έννοιες Δρομολόγησης και Μεταγωγής (Routing and Switching Essentials)»**
  - Εισαγωγή στα Δίκτυα Μεταγωγής (Introduction to Switched Networks)
  - Βασικές έννοιες και Ρυθμίσεις Μεταγωγής (Basic Switching Concepts and Configuration)
  - Υλοποίηση Εικονικών Τοπικών Δικτύων (Implementing VLANs)
  - Έννοιες Δρομολόγησης (Routing Concepts)
  - Δρομολόγηση Μεταξύ VLAN (Inter-VLAN Routing)
  - Στατική Δρομολόγηση (Static Routing)
  - Δυναμική Δρομολόγηση (Routing Dynamically)
  - Πρωτόκολλο Δρομολόγησης OSPF (Single-Area OSPF)
  - Λίστες Ελέγχου Πρόσβασης (Access Control Lists)
  - Πρωτόκολλο DHCP
  - Μεθοδολογία NAT για Διευθύνσεις IPv4 (Network Address Translation for IPv4)

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα έρχεται να καλύψει ένα κενό στον χώρο των Εφαρμοσμένων Τεχνών και να συμπληρώσει την καλλιτεχνική εμπειρία των μαθητών, που πρόκειται να επιλέξουν την 6η Κατεύθυνση. Το μάθημα Εικαστικές Εφαρμογές απευθύνεται σε μαθητές που έχουν ειδικό ενδιαφέρον και οι οποίοι ενδεχομένως να ακολουθήσουν σπουδές σχετικές με τις Καλές ή Εφαρμοσμένες Τέχνες, δηλαδή θα προετοιμάσει τους μαθητές για Ζωγραφική, Γλυπτική, Γραφιστική, Αρχιτεκτονική, Πολυμέσα, Κινηματογράφο, Βιομηχανικό Σχέδιο, Σχέδιο Μόδας και Υφασμάτων, Σχέδιο Εσωτερικών και Εξωτερικών χώρων και άλλες συναφείς κατευθύνσεις.

Το μάθημα Εικαστικές Εφαρμογές ασχολείται με την εφαρμογή των Τεχνών στις ανάγκες της καθημερινής ζωής. Στοχεύει στην προσαρμογή οπτικών ερεθισμάτων της καθημερινότητας σε εικαστικές εφαρμογές, μέσα από τις διαδικασίες επίλυσης εικαστικών προβλημάτων (διερεύνηση, παρατήρηση, πειραματισμό, πολλαπλές επιλογές, λύση). Η δημιουργική διαδικασία που ακολουθείται ενισχύει τις βασικές δεξιότητες και εμπλουτίζει την καλλιτεχνική εμπειρία, μέσα από υλικά, τεχνικές και προσεγγίσεις, έχοντας ως βάση το ελεύθερο σχέδιο. Το μάθημα επικεντρώνεται στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας και στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών, στοιχεία πολύ σημαντικά στην περαιτέρω σταδιοδρομία τους.

ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές με ενδιαφέρον για το Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο (εικαστική και αρχιτεκτονική μελέτη), οι οποίοι ενδέχεται να ακολουθήσουν σπουδές σε σχολές Αρχιτεκτονικής, Εφαρμοσμένων Τεχνών (διακόσμηση, design, αρχιτεκτονική τοπίου κ.λπ.) ή Καλών Τεχνών.

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να εμβαθύνουν στο Ελεύθερο - Προοπτικό Σχέδιο και μέσα από διάφορες δραστηριότητες να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς να σχεδιάζουν, να εκφράζονται δημιουργικά και να αποτυπώνουν τις ιδέες τους, είτε με ελεύθερο σχέδιο είτε με τη χρήση γεωμετρικών οργάνων. Επίσης, οι μαθητές διευρύνουν τις εκφραστικές και δημιουργικές τους δυνατότητες, εμπλουτίζουν την αισθητική τους παιδεία και έρχονται σε επαφή με την ουσιαστική έννοια του χώρου.

Το μάθημα στηρίζεται σε δύο κεντρικούς πυλώνες. Εκείνον του Σχεδίου (τεχνικό, αρχιτεκτονικό, προοπτικό) και εκείνον του Ελεύθερου Σχεδίου (ζωγραφική). Οι δυο αυτοί πυλώνες, στη διάρκεια των δύο χρόνων, αναπτύσσονται παράλληλα, συνδυάζονται και αλληλοσυμπληρώνονται.

Αναλυτικότερα καλύπτονται τα πιο κάτω θέματα:

- Γραμμογραφικές ασκήσεις
- Γεωμετρικές κατασκευές
- Προβολές (ισομετρική και ορθογραφική)
- Προοπτικό σχέδιο (εσωτερικού και εξωτερικού χώρου)
- Ιστορία της Αρχιτεκτονικής
- Κλίμακες
- Σύμβολα
- Ελεύθερο Σχέδιο
- Ιστορία της Τέχνης

ΕΜΠΟΡΙΚΑ - ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος των Εμπορικών - Μάρκετινγκ είναι να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν την τεχνική της διεξαγωγής του εμπορίου, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Το μάθημα των Εμπορικών προσφέρει στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες για την οργάνωση και τον τρόπο διεξαγωγής του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, τη διαδικασία και τις διατυπώσεις που αφορούν στις πωλήσεις στο εσωτερικό και εξωτερικό, την οργάνωση και λειτουργία των τραπεζών και ασφαλιστικών εταιρειών και του τρόπου προστασίας της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και άλλων εμπορικών δικαιωμάτων κ.λπ.

Σκοπός του μαθήματος Μάρκετινγκ είναι οι μαθητές να ασχοληθούν με θέματα έρευνας της αγοράς, διαφήμισης, κοστολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών, τρόπου προβολής και διάθεσης των προϊόντων στην αγορά και νομοθεσίας που αφορά στο εμπόριο.

Οι μαθητές θα μπορούν να εργαστούν είτε σε εμπορικές και βιομηχανικές ή άλλες επιχειρήσεις, ως υπάλληλοι στον τομέα της οργάνωσης και προώθησης των πωλήσεων, είτε να ιδρύσουν δικές τους επιχειρήσεις. Η επιλογή του μαθήματος δίνει στους μαθητές τη δυνατότητα να ειδικευτούν και να σταδιοδρομήσουν στον τομέα του Μάρκετινγκ και της διαφήμισης. Ο τομέας αυτός σήμερα αποτελεί μια από τις πιο περιζήτητες ειδικότητες για όλους όσους επιθυμούν να ακολουθήσουν οικονομικές σπουδές ή να σταδιοδρομήσουν σε τράπεζες, μεγάλους εμπορικούς οίκους, επιχειρήσεις, σε διαφημιστικά γραφεία, κέντρα ερευνών αγοράς κ.λπ. Οι ειδικοί στο Μάρκετινγκ είναι από τους πιο υψηλά αμειβόμενους.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Αδιαμφισβήτητα, η εφαρμογή των ηλεκτρονικών υπολογιστών στις σύγχρονες κοινωνίες έχει φέρει επαναστατικές αλλαγές σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας: στις επιχειρήσεις, στην υγεία, στην εκπαίδευση, στις επικοινωνίες, στις συγκοινωνίες, στη διακυβέρνηση, στην περιβαλλοντική διαχείριση, στη μηχανική, στην επιστημονική έρευνα, στην παραγωγή μουσικής και βίντεο, ακόμη και στην εξερεύνηση του διαστήματος.

Οι αλλαγές αυτές έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για εκπαίδευση/επιμόρφωση των νέων ατόμων σε θέματα που σχετίζονται με τον τομέα της Πληροφορικής, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν με αυτοπεποίθηση στο νέο αυτό κοινωνικό και επιχειρησιακό περιβάλλον, αλλά και να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, επαγγελματικές, οικονομικές, νομικές και ηθικές προκλήσεις που προκύπτουν, επιτρέποντάς τους να συμβάλλουν στη διαμόρφωση του 21ου αιώνα.

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μαθητές να συμπληρώσουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις/δεξιότητες/στάσεις τους στην αξιοποίηση της Πληροφορικής ως εργαλείου μάθησης, σκέψης, έκφρασης, επικοινωνίας, εργασίας και συνεργασίας, τόσο δια ζώσης όσο και από απόσταση. Θα τους προσφέρει τα αναγκαία εφόδια για την επιτυχή ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών που προωθούν την αλληλεπίδραση μεταξύ του ατόμου και της μηχανής. Αυτή η συνέργεια προσφέρει την καλύτερη ελπίδα για την εξεύρεση λύσεων στα πιεστικά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες και απαιτούν την ανάλυση τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων.

Διδακτική Μεθοδολογία και Βιβλία

Το μάθημα υιοθετεί πολύμορφες και πολυδιάστατες διδακτικές προσεγγίσεις, με επίκεντρο την εφαρμογή στην πράξη των γνώσεων και δεξιοτήτων που καλλιεργούνται και τη δημιουργική χρήση του υπολογιστή και των εργαλείων που παρέχει. Το μάθημα έχει σαφή πρακτικό και εργαστηριακό προσανατολισμό, με εκτενή χρήση εφαρμοσμένων προσεγγίσεων, όπως ατομικές και ομαδικές εργασίες (τύπου project) και μελέτης περίπτωσης (case study). Το μάθημα υποστηρίζεται από βιβλία σημειώσεων/δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένων στο αναλυτικό πρόγραμμα, τα οποία εκδίδονται από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του Υ.Π.Π., καθώς και από ηλεκτρονικό υποστηρικτικό υλικό.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Επειδή ο τομέας της Πληροφορικής χαρακτηρίζεται από συνεχείς αλλαγές και καινοτομίες, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν καταλυτικά ολόκληρο το φάσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας, το περιεχόμενο του μαθήματος θα βρίσκεται υπό συνεχή αναθεώρηση, αναβάθμιση και εμπλουτισμό. Στις ενότητες του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

• Βασικές έννοιες

- Η προστιθέμενη αξία της Πληροφορικής στις επιστήμες και στους διάφορους επαγγελματικούς τομείς, π.χ. ηλεκτρονική εκπαίδευση (e-learning), τηλεϊατρική (telemedicine), ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government), ηλεκτρονικά μέσα (e-media)
- Ηθικές, κοινωνικές και νομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αυξανόμενη χρήση της Πληροφορικής, π.χ. Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (Internet safety), θέματα πνευματικών δικαιωμάτων (copyright issues), ψηφιακή υπογραφή/πιστοποίηση (digital signature/authentication), ψηφιακό χάσμα, ανεργία εκπαίδευση ενηλίκων στη χρήση νέων τεχνολογιών
- Αλληλεξάρτηση χρήστη, λογισμικού εφαρμογών, λειτουργικού συστήματος και υλικού
- Επιλογή κατάλληλου υπολογιστικού συστήματος για τις ανάγκες των χρηστών σε διαφορετικά εργασιακά παραδείγματα

• Λειτουργικά συστήματα

- Χρήση και διαχείριση λειτουργικών συστημάτων (π.χ. Windows, Linux, Android, iOS)
- Εγκατάσταση και ρύθμιση εφαρμογών
- Διαχείριση αρχείων μεγάλου μεγέθους π.χ. μετατροπή δεδομένων (data conversion), συμπίεση (zipping)

• **Διαδικτυακές εφαρμογές**

- Εφαρμογές νέφους (cloud services) για αποθήκευση και αποστολή αρχείων (π.χ. Google Drive, Onedrive, Dropbox, weTransfer)
- Εφαρμογές σύγχρονης επικοινωνίας (π.χ. Skype, Google Hangouts)
- Κοινωνικά δίκτυα (π.χ. Facebook, LinkedIn) για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών και ως εργαλείων παρουσίασης επαγγελματικού προφίλ
- Διαδικτυακές εφαρμογές χαρτογράφησης (π.χ. Google Maps, Google Earth)
- Ιστότοποι συνεργατικής επεξεργασίας (Wiki)
- Δημιουργία ιστοσελίδας
- Εφαρμογές διαδικτυακού ημερολογίου
- Πλατφόρμες κοινοποίησης, αναπαραγωγής και διαμοιρασμού βίντεο (π.χ. Youtube)

• **Εφαρμογές**

- Εφαρμογές γραφείου για την επίλυση επαγγελματικών σεναρίων/προβλημάτων (π.χ. επεξεργαστής κειμένου, επεξεργαστής παρουσιάσεων, υπολογιστικά φύλλα, εκδοτικά προγράμματα/προγράμματα σελιδοποίησης)
- Εφαρμογές επεξεργασίας εικόνας, ήχου και βίντεο
- Σύγχρονες εφαρμογές Πληροφορικής (π.χ. για ψυχαγωγικούς σκοπούς)

ΘΕΑΤΡΟ Β´ και Γ´ Λυκείου

Συνοπτικό Περιεχόμενο

Το μάθημα του Θεάτρου, ως τετράωρο εξεταζόμενο μάθημα στη Β´ και Γ´ τάξη Λυκείου, έχει ως στόχο την προσφορά σφαιρικής θεατρικής παιδείας. Για να επιτευχθεί αυτό, το αναλυτικό πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει με ισορροπημένο τρόπο: α) Αναδρομή σε σταθμούς της ιστορίας του θεάτρου και του παγκόσμιου δραματολογίου και ανάλυση των πτυχών της τέχνης του θεάτρου και β) Βιωματική γνωριμία με τη θεατρική πράξη και δημιουργική έκφραση σε όλο το φάσμα της τέχνης του θεάτρου. Μέσω αυτής της προσέγγισης, οι μαθητές θα είναι σε θέση να αποκτήσουν σφαιρικές γνώσεις, τόσο της θεωρίας όσο και της θεατρικής πράξης, κατανοώντας καλύτερα την άρρηκτη σύνδεση μεταξύ των δύο πεδίων και να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις συγκριτικά σε κάθε περίοδο.

Δομή και φιλοσοφία

Γενικά, το μάθημα έχει βιωματικό χαρακτήρα, καθώς εστιάζει στην τέχνη του θεάτρου ως πράξη, ενώ η θεωρητική κατανόηση γίνεται, καταρχήν, μέσα από πρακτικές εργασίες και παραδείγματα. Δίνεται, σε κάθε ενότητα, το ιστορικό υπόβαθρο και τα κύρια χαρακτηριστικά, που αφορούν στα διαφορετικά είδη και στην ιστορική περίοδο και κουλτούρα. Οι μαθητές εφοδιάζονται, έτσι, με βασικές γνώσεις της Ιστορίας του θεάτρου, χωρίς να καταλαμβάνει η θεωρητική προσέγγιση το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου του μαθήματος. Επιπλέον, μέσα από μια ευρεία επιλογή εμβληματικών έργων από σημαντικούς εκπροσώπους της εκάστοτε περιόδου, δίνεται στους μαθητές η ευκαιρία να ενισχύσουν τις γνώσεις τους για την ιστορία του θεάτρου μέσα από παραδείγματα.

Β´ ΛΥΚΕΙΟΥ

Από τον αυτοσχεδιασμό στο θεατρικό κείμενο. Τα πρώτα μαθήματα επικεντρώνονται στο θέατρο ως έκφραση και πράξη. Στη συνέχεια γίνεται, σταδιακά, η εισαγωγή του θεατρικού κειμένου. Καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, δίνεται ικανοποιητικός χρόνος σε ομαδικές πρακτικές εργασίες για εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν. Τα θέματα των πρακτικών εργασιών επιλέγονται σε συνάρτηση με το γνωστικό αντικείμενο και ανάλογα με το μέγεθος, τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα της κάθε ομάδας.

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Στην Γ΄ Λυκείου οι μαθητές γνωρίζουν διαφορετικά θεατρικά είδη, μέσα από μια ευρεία επιλογή κειμένων από την παγκόσμια δραματολογία. Εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους και αναπτύσσουν δεξιότητες σχετικές με διάφορες θεατρικές τεχνικές. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στο σύγχρονο θέατρο και στις επιδράσεις που δέχτηκε από το Αρχαίο Δράμα, στη Νεοελληνική και Κυπριακή θεατρική παραγωγή, καθώς και στη σκηνοθεσία.

Μέθοδος

Παράδοση μαθήματος εμπλουτισμένη με ποικίλο οπτικοακουστικό υλικό, μέθοδοι συνεργατικής και συμμετοχικής μάθησης με ποικίλα εποπτικά μέσα, πρακτικές εργασίες στην τάξη, βιωματικές τεχνικές και εργαστήρια, ανατροφοδότηση και αναστοχασμός, παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων και συναντήσεις με καλλιτέχνες του θεάτρου.

Αξιολόγηση

Συνεχής αξιολόγηση στην τάξη, αυτοαξιολόγηση ομάδας, γραπτές εξετάσεις, παρουσιάσεις εργασιών (ατομικά και ομαδικά) με θεωρητικό και πρακτικό περιεχόμενο.

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Τέχνη και σε μαθητές που ενδεχομένως να ακολουθήσουν σπουδές συναφείς με το θέμα.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, δίνεται ισορροπημένη βαρύτητα:

- στην καλλιέργεια υψηλού βαθμού δεξιότητας στην απόδοση της αντικειμενικής πραγματικότητας, με εργασίες από το φυσικό,
- στην προσωπική έκφραση, βασισμένη στην υποκειμενική αντίληψη και στη δημιουργική φαντασία,
- στην πειραματική προσέγγιση των υλικών, των τεχνικών και της εικαστικής γλώσσας, με σκοπό την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τις εκφραστικές δυνατότητες των μαθητών.

Το πρόγραμμα του μαθήματος χαρακτηρίζει:

- Η δυνατότητα προσωπικών επιλογών, με σκοπό οι μαθητές να διαμορφώσουν σταδιακά τη δική τους διαδρομή και το δικό τους προσωπικό ύφος.
- Η έμφαση στις διαδικασίες της δημιουργικής έκφρασης και τα πολλαπλά πιθανά εικαστικά αποτελέσματα, στα οποία μπορούν αυτές να οδηγήσουν.

Στους τομείς: Ιστορία της Τέχνης και Κριτική-Αισθητική Εκτίμηση επιδιώκεται οι μαθητές να αποκτήσουν τις αναγκαίες βασικές γνώσεις και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα με μικρές συγκριτικές εργασίες.

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

Το μάθημα της Ιστορίας είναι κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα και απευθύνεται σε μαθητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την επιστήμη της Ιστορίας. Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται η συνεχής ανανέωση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το ιστορικό παρελθόν και για τη διάσωση της ιστορικής μνήμης.

Βασικός σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας είναι η καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση της ιστορικής συνείδησης. Η ιστορική σκέψη είναι μια διανοητική, κοινωνική και κριτική διαδικασία που σχετίζεται με την ιστορική γνώση και η ανάπτυξη της αφορά στην κατανόηση των ιστορικών γεγονότων και στη σύνδεση αιτίων και αποτελεσμάτων. Η ιστορική συνείδηση αφορά στην ανάπτυξη κοινωνικής, πολιτικής, πολιτισμικής και οικολογικής συνείδησης, μέσα από την κατανόηση της συμπεριφοράς των ανθρώπων σε συγκεκριμένες καταστάσεις στο παρελθόν, καθώς και τη διαμόρφωση

αξιών, στάσεων και συμπεριφορών που οδηγούν στην εκδήλωση υπεύθυνης συμπεριφοράς στο παρόν και στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο μαθητής μπορεί να αποκτήσει όχι μόνο την επίγνωση ότι ο σύγχρονος κόσμος αποτελεί συνέχεια του παρελθόντος, αλλά και την αντίληψη ότι ο σύγχρονος ιστορικός ορίζοντας συνδέεται άμεσα με τη ζωή του.

Βασικοί άξονες του μαθήματος

Η διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας εδράζεται σε τρεις βασικούς άξονες που αφορούν σε:

1. Ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές να αποκτήσουν ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα ιστορικών γνώσεων, που αφορούν στις σημαντικότερες περιόδους της Ιστορίας της Κύπρου, της Ελλάδας, καθώς και της ευρύτερης Ευρωπαϊκής και Παγκόσμιας Ιστορίας.

2. Καλλιέργεια αξιών, υιοθέτηση στάσεων και επίδειξη συμπεριφορών, που απαρτίζουν τη σύγχρονη δημοκρατική πολιτότητα.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές να καταστούν υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες, ικανοί να συμβάλουν στη συμφιλίωση και την καλλιέργεια αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των λαών και να προάγουν θεμελιώδεις αξίες, όπως η δημοκρατία και η ελευθερία.

3. Καλλιέργεια ιδιοτήτων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων που απαιτούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα – ικανότητες κλειδιά.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος, επιδιώκεται οι μαθητές να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την ιστορική γνώση, σε συνδυασμό με την κριτική και δημιουργική σκέψη. Επιδιώκεται, ακόμα, να αναπτύξουν δεξιότητες που να τους επιτρέπουν την ενεργό εμπλοκή, μέσα από αφηγηματικές παρεμβάσεις και εργασίες, στη διεξαγωγή του μαθήματος, καθώς και δεξιότητες που σχετίζονται με την αναστοχαστική διαχείριση της ιστορικής γνώσης.

Ειδικοί σκοποί του μαθήματος

Μέσα από την επαρκή και πολυεπίπεδη γνώση του παρελθόντος και την εμπάθυνση σε θέματα Ιστορίας, οι μαθητές θα αποκτήσουν, σταδιακά, τη σύνθετη εκείνη διανοητική δεξιότητα, που θα τους επιτρέπει όχι μόνο να ερμηνεύουν γεγονότα και ιστορικά φαινόμενα παλαιότερων εποχών, αλλά και να κατανοούν τους ποικίλους παράγοντες (ιστορικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς κ.λπ.), που επηρεάζουν σύγχρονες καταστάσεις, ιδιαίτερα στο δικό τους ευρύ κοινωνικό και εθνικό περιβάλλον. Επιπλέον, μέσα από την παροχή ενός συνεκτικού και επαρκούς σώματος γνώσεων, προωθείται η κριτική προσέγγιση των ιστορικών δεδομένων, χωρίς στερεότυπα και προκαταλήψεις. Αναπτύσσεται η ιστορική ύλη στον χρόνο και στον χώρο, με τη βοήθεια της Γεωγραφίας, με έμφαση στο ουσιαστικό μέσω σφαιρικών επισκοπήσεων, χωρίς λεπτολογίες και πληθωρική χρήση χρονολογιών και κύριων ονομάτων. Επιδιώκεται, ακόμα, η επεξεργασία, η ιστοριογραφική πλαισίωση και η υπέρβαση (εφόσον επιβάλλεται) της ύλης των διδακτικών εγχειριδίων, μέσα από μία πολυεπίπεδη παρουσίαση της διδακτέας ύλης, με ευρεία χρήση ενδεικτικών ιστορικών πηγών και με την παραγωγικότερη αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Με την ανάπτυξη της κριτικής ιστορικής σκέψης, οι μαθητές θα προσεγγίζουν απροκατάληπτα την ιστορική πορεία – την απώτερη, αλλά και τη χρονικά εγγύτερη, τοπική και γενική – της Κύπρου και του ευρύτερου ελληνικού κόσμου, των συνοίκων κοινωνικών, θρησκευτικών, εθνοτικών και εθνικών ομάδων της νήσου, των λαών της Ευρώπης, καθώς και του υπόλοιπου κόσμου. Θα εκτιμούν, επίσης, και θα σέβονται ανάλογα τις θρησκευτικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και νοοτροπίες διαφορετικών κοινωνιών, απαλλαγμένοι από αντιπαραγωγικά στερεότυπα και από εξωτερικούς παράγοντες ιδεολογικής χειραγώγησης. Τέλος, διαθέτοντας ένα στέρεο πνευματικό υπόβαθρο της ιστορικής, πολιτιστικής και εθνικής τους ταυτότητας, θα μπορούν, ως συνειδητοποιημένα μέλη της ελληνικής κυπριακής κοινότητας, να αναδειχθούν σε υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες.

Η επίτευξη των στόχων αυτών προϋποθέτει ότι οι μαθητές, μέχρι την αποφοίτησή τους, θα έχουν αποκτήσει επαρκή γνώση:

- των κυριότερων φάσεων της Ιστορίας της Κύπρου και του ελληνικού κόσμου, από τα απώτερα χρόνια ως τις μέρες μας, ώστε, στηριζόμενοι σε αδιαμφισβήτητα ιστορικά δεδομένα, να εκτιμήσουν συνειδητά τη συμβολή του Ελληνισμού στον παγκόσμιο πολιτισμό.

- της διαχρονικής εξέλιξης, καταρχήν, των κατά περιόδους συνοίκων θρησκευτικών, εθνοτικών και εθνικών ομάδων της νήσου και, στη συνέχεια, και σε γενικές γραμμές, των λαών της ανατολικής Μεσογείου και άλλων περιοχών του κόσμου·
- των σημαντικότερων κεφαλαίων της Ιστορίας των λαών της Ευρώπης, ιδιαίτερα εκείνων που συντέλεσαν στη δημιουργία μίας κοινής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και εκείνων που, με τις έντονες ιδεολογικές διαμάχες και αποκλίσεις, τις πολιτικές και πολιτειακές ανατροπές ή ακόμα και με τους κατά περιόδους αιματηρούς ανταγωνισμούς, συντέλεσαν στη δημιουργία της πολυμορφίας της·
- των μεγάλων ιστορικών αλλαγών που σημειώθηκαν (και σημειώνονται) στη συλλογική ζωή των ανθρώπων στον χρόνο και στον χώρο, των ευεργετικών αλληλεπιδράσεων ανάμεσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς, αλλά και των παραγόντων που συντέλεσαν (και συντελούν), με αλληλουχία αιτίων και αποτελεσμάτων, άλλοτε στην επιτάχυνση και άλλοτε στην επιβράδυνση (ακόμα και με «ρήξεις» της «συνέχειας») των ιστορικών εξελίξεων σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο·
- του ιστορικού παρελθόντος των διαφορετικών ανθρώπινων κοινωνιών με απόλυτο σεβασμό και κατανόηση της ιδιαιτερότητάς τους, ώστε η μελέτη της Ιστορίας να συντελεί στην ανοχή, τη συμφιλίωση και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των ανθρώπινων κοινωνιών σε παγκόσμια κλίμακα.

Δεξιότητες

Οι μαθητές, εκτός από τον ιστορικό γνωσιολογικό πλούτο που θα αποκτήσουν, θα αναπτύξουν ειδικότερα τις εξής δεξιότητες:

- να αναζητούν και να χρησιμοποιούν ποικίλες ιστορικές πηγές (πρωτογενείς και δευτερογενείς, άμεσες και έμμεσες, γραπτές και προφορικές, παραστατικές κ.λπ.) και να είναι σε θέση να τις σχολιάζουν και να τις αξιολογούν και ανάλογα να αποδέχονται ενδεχόμενες πολλαπλές ερμηνείες του ιστορικού γεγονότος ή φαινομένου, στο οποίο αυτές αναφέρονται·
- να αξιοποιούν και, όταν είναι εφικτό, να κατασκευάζουν ιστορικούς χάρτες, πίνακες και διαγράμματα είτε με συμβατικές μεθόδους είτε και με τη βοήθεια και τις δυνατότητες της σύγχρονης (π.χ. ηλεκτρονικής) τεχνολογίας·
- να λαμβάνουν υπόψη τους, παράλληλα με τα δεδομένα της καθαυτής ιστοριογραφίας, και τα πορίσματα διαφορετικών επιστημονικών κλάδων (της Γεωγραφίας, της Φιλολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης, του Δικαίου και των πολιτικών θεσμών κ.λπ.), εφόσον αυτά αναφέρονται στα ιστορικά ζητήματα που τους απασχολούν·
- να επιδιώκουν την κατανόηση των παραγόντων της ιστορικής εξέλιξης, με αναφορές σε όσο το δυνατόν περισσότερους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (πολιτικός και ιδεολογικός, οικονομικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντολογικός και οικολογικός κ.λπ.)·
- να καλλιεργήσουν τον σαφή και όσο είναι δυνατό γλαφυρό ιστορικό λόγο, τόσο με την προφορική αφήγηση όσο και με τη γραπτή έκθεση, χρησιμοποιώντας το ειδικό λεξιλόγιο και την καθιερωμένη ορολογία της ιστορικής επιστήμης·
- να είναι σε θέση να αξιοποιούν και να αξιολογούν κριτικά τις πολλαπλές ευκαιρίες της μη συμβατικής ιστορικής εκπαίδευσης, που προσφέρουν τα σύγχρονα μουσεία, τα ποικίλα ΜΜΕ, οι εκλαϊκευτικές εκδόσεις κ.λπ., χωρίς να υιοθετούν άκριτα ενδεχόμενα λάθη και ανιστόρητες ή ατεκμηρίωτες ερμηνείες.

Διδακτική Μεθοδολογία

Στη διδασκαλία του μαθήματος εφαρμόζονται βασικές ιστοριογραφικές, επιστημολογικές και παιδαγωγικές αρχές, όπως η λειτουργική εμπλοκή των μαθητών στη διαδικασία της διδασκαλίας, «η υπέρβαση της ύλης των διδακτικών εγχειριδίων», η ευρεία χρήση ιστορικών πηγών, η διαθεματικότητα, η διεπιστημονικότητα, η ενσωμάτωση της τεχνολογίας (ΤΠΕ) στη διδακτική πράξη, οι βιωματικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης κ.λπ.

Οι μαθητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση (ατομικών/ομαδικών) συνθετικών εργασιών (projects). Η μέθοδος των συνθετικών εργασιών στοχεύει στην αναγωγή των μαθητών στην αυτόνομη μάθηση και στοχεύει, ακόμα, μεταξύ άλλων, στην ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων. Προβλέπονται, επίσης, οργανωμένες επισκέψεις σε ιστορικούς/αρχαιολογικούς

χώρους, μουσεία και μνημεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, πολιτιστικά και πνευματικά ιδρύματα κ.λπ., με σκοπό να κατανοήσουν οι μαθητές ιδιαίτερες πτυχές της ενότητας που διδάσκονται, μέσα από δραστηριότητες/εργασίες.

Τέλος, η διδασκαλία του μαθήματος διευκολύνεται με τη χρήση των ειδικών Αιθουσών Ιστορίας (εργαστηρίων), που είναι κατάλληλα εξοπλισμένες με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, βιντεοπροβολείς, ανακλαστικά διασκόπια, διαδραστικούς πίνακες, οπτικοακουστικό υλικό, μικρές βιβλιοθήκες κ.λπ., προς αξιοποίηση από τους διδάσκοντες και τους μαθητές.

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

1η Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

2η Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

6η Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στη Β΄ Λυκείου, στις τρεις (3) πιο πάνω Κατευθύνσεις, έξι (6) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι δύο (2) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού με τις τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους του μαθήματος εμβάθυνσης. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από τη Βυζαντινή Εποχή (4ος αιώνας μ.Χ.) μέχρι τη Νεότερη Εποχή (Γαλλική Επανάσταση και Ναπολεόντεια περίοδος, 1789–1815).

Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Μαστραπάς Α. Ν., *Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου, Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
2. Δημητρώκας Ι., Ιωάννου. Θ., Μπαρούτας, Κ., *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565 - 1815*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
3. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Βυζαντινή Περίοδος*, ΥΑΠ, Λευκωσία 1991.
4. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Σαββίδου Χ., Κατσώνης Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική - Νεότερη (1192 - 1974)*, ΥΑΠ, Λευκωσία 2006.

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

1η Κατεύθυνση: Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών

2η Κατεύθυνση: Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

6η Κατεύθυνση: Καλών Τεχνών

Το μάθημα της Ιστορίας διδάσκεται στην Γ΄ Λυκείου, στις τρεις (3) πιο πάνω Κατευθύνσεις, επτά (7) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Ειδικότερα, προστίθενται οι τρεις (3) διδακτικές περίοδοι του Κοινού Κορμού με τις τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους του μαθήματος προσανατολισμού/εμβάθυνσης. Η διδακτέα ύλη καθορίζεται από τη Νεότερη Εποχή (Συνέδριο Ειρήνης της Βιέννης, 1814–1815) μέχρι σήμερα. Τα διδακτικά εγχειρίδια είναι τα πιο κάτω:

1. Κολιόπουλος Ι., Σβολόπουλος Κ., Χατζηβασιλείου Ευ., Νημάς Θ., Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., *Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012.
2. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Σαββίδου Χ., Κατσώνης Κ., *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική - Νεότερη (1192 - 1974)*, ΥΑΠ, Λευκωσία 2006.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

Το μάθημα των Λατινικών αποτελεί κατεξοχήν ανθρωπιστικό μάθημα με σημαντική συμβολή στην ολόπλευρη καλλιέργεια της ανθρώπινης προσωπικότητας. Τόσο η διδασκαλία της Λατινικής Γλώσσας όσο και της Γραμματείας μπορεί να

αποβεί επίκαιρη όσο ποτέ άλλοτε, κυρίως, λόγω των διαχρονικών τους μηνυμάτων αλλά και για τις προεκτάσεις τους σε διάφορες πτυχές άλλων επιστημών (π.χ. πολιτική, ιατρική, φαρμακευτική, θεολογία, μαθηματικά, τέχνες). Για αυτό και κρίνεται απαραίτητη η διασύνδεση του μαθήματος με άλλα μαθήματα (διαθεματική προσέγγιση). Τα Λατινικά, εκτός από την ανθρωπιστική παιδεία που προσφέρουν στον άνθρωπο, συμβάλλουν στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και κατ' επέκταση της κριτικής θεώρησης των πραγμάτων, μιας από τις σημαντικότερες δεξιότητες που καλείται να αναπτύξει ο σύγχρονος άνθρωπος, για να μπορεί να αυτενεργεί μέσα στον έντονα μεταβαλλόμενο κόσμο της σύγχρονης εποχής.

Έτσι, η αρχαιογνωσία αποτελεί βασικό παιδευτικό αγαθό που συμβάλλει στη θεμελίωση και στη συνοχή του συστήματος αξιών, στο οποίο κεντρική θέση κατέχει ο προβληματισμός γύρω από τον προσδιορισμό των εννοιών του ανθρώπου, του πολίτη, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του ορθού λόγου, της ευνομίας, των τεχνών και της ανεξάρτητης επιστημονικής έρευνας. Στον ελληνικό χώρο, τα Λατινικά θα επιτρέψουν στους μαθητές και στις μαθήτριες να συνδεθούν με το ιστορικό- γλωσσικό και πολιτιστικό πλαίσιο της αρχαίας Ρώμης, γνώση που θα τους ενισχύσει στην εκμάθηση λατινογενών γλωσσών.

Η διδασκαλία της Λατινικής Γλώσσας και γραμματείας, προσφέρει ως εκ τούτου διπλή ωφέλεια στον σημερινό μαθητή και αυριανό Ευρωπαίο πολίτη. Του προσφέρει αφενός τη βεβαιότητα ότι τα θεμέλια της ανθρωπίνης σκέψης παραμένουν αναλλοίωτα στους αιώνες και μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο οδηγό για το μέλλον, αφετέρου η άμεση επαφή με τη Λατινική βοηθά στην κατανόηση της δομής των σύγχρονων λατινογενών γλωσσών.

Βασικοί άξονες του μαθήματος

Βασικός στόχος της διδασκαλίας κειμένων της Λατινικής Γλώσσας και Γραμματείας είναι να έλθουν σε επαφή οι μαθητές και οι μαθήτριες με την πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ρωμαίων, με την οποία συνδέεται ο ευρωπαϊκός πολιτισμός, και να εντοπίσουν ομοιότητες, αναλογίες και διαφορές με τις σύγχρονες λατινογενείς γλώσσες σε επίπεδο γλωσσικής μορφής/γλωσσικών τύπων, αλλά και στο επίπεδο του πολιτισμού, ιδεών, νοοτροπιών, ηθών-εθίμων ή άλλων πολιτιστικών στοιχείων.

Με τη διδασκαλία των Λατινικών Β΄ Λυκείου επιδιώκεται:

1. να επιτευχθούν οι γενικοί μορφωτικοί-ανθρωπιστικοί σκοποί του μαθήματος με τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων της Λατινικής Λογοτεχνίας·
2. να γνωρίσουν οι μαθητές τη Λατινική Γλώσσα και να μελετήσουν τα βασικά της στοιχεία, τόσο στο επίπεδο του γλωσσικού συστήματος όσο και στο επίπεδο του λεξιλογίου.

Στην Γ΄ Λυκείου προστίθενται οι ακόλουθες παράμετροι:

1. Επιδιώκεται η σε βάθος και πλάτος επιστημονική ενασχόληση των μαθητών με το αντικείμενό τους. Τα κείμενα στην Γ΄ τάξη είναι πιο εκτεταμένα και με πιο σύνθετες γλωσσικές απαιτήσεις. Η προσπέλαση των κειμένων και η διδασκαλία των πυρηνικών γνώσεων γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
2. Οι μαθητές ενθαρρύνονται στην εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών συνθετικών δημιουργικών εργασιών σε θέματα.

Ειδικότερα, επιδιώκεται:

- να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση της Λατινικής με την αρχαία Ελληνική Γλώσσα, ώστε να μπορούν να διακρίνουν τις αντιστοιχίες, αλλά και τις διαφορές τους·
- να διευρυνθεί η γνώση της Λατινικής Γλώσσας, μιας από τις αρχαίες κλασικές γλώσσες και μιας από τις πρωτογενείς, μαζί με την αρχαία Ελληνική, γλώσσες της Ευρώπης.

Ειδικό σκοπό του μαθήματος

Με τη διδασκαλία της λατινικής γλώσσας και γραμματείας από το πρωτότυπο, αλλά και από δόκιμες μεταφράσεις, επιδιώκεται οι μαθητές και μαθήτριες:

1. να γνωρίσουν την πνευματική δημιουργία των Ρωμαίων, με την οποία συνδέεται άρρηκτα ο ρωμαϊκός πολιτισμός και η οποία αποτέλεσε τη βάση για τη διαμόρφωση του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού·

2. να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν τη λογοτεχνική αξία των λατινικών κειμένων. Αυτό θα γίνει, αν γνωρίσουν τους βασικούς κανόνες και τη δομή της Λατινικής μέσα από τα πρωτότυπα κείμενα και αποκτήσουν μια πρώτη αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας αυτής της γλώσσας, όπως αναδεικνύεται μέσα από τα κείμενα της κλασικής εποχής.

Δεξιότητες

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος των Λατινικών οι μαθητές, εκτός από τις καθαυτά γνώσεις αρχαιογνωσίας που θα αποκτήσουν, αναμένεται να αναπτύξουν ειδικότερα τις εξής δεξιότητες:

- να αποκτήσουν θεμελιακές γνώσεις, πάνω στις οποίες θα στηρίξουν τη γλωσσική – γνωσιολογική τους ανάπτυξη·
- να μπορούν να αναγνωρίσουν τις χρήσεις των μορφοσυντακτικών και γραμματικών φαινομένων στον λατινικό λόγο και να βρουν τις αντίστοιχες δομές, με τις οποίες θα τις αποδώσουν στα Νέα Ελληνικά (γλωσσικός γραμματισμός)·
- να αντιμετωπίσουν τη διαδικασία μετάφρασης του λατινικού κειμένου ως διαδικασία λύσης προβλήματος με δεδομένα (γνώση των ιστορικών στοιχείων, ετυμολογία, λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα), ζητούμενα και εναλλακτικές λύσεις, ώστε να καταλήξουν, μετά από ώριμη σκέψη, στην τελική λύση·
- να εμβαθύνουν νοηματικά στο περιεχόμενο των πρωτότυπων κειμένων·
- να μπορούν να ερμηνεύουν ένα λατινικό κείμενο, αξιοποιώντας τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα του κειμένου·
- να έρθουν σε επαφή και να μπορούν να ερμηνεύουν ένα λατινικό κείμενο·
- να απολαμβάνουν αισθητικά το λατινικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία. Την αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας και της ποικιλίας της λατινικής γλώσσας, όπως χρησιμοποιήθηκε από κείμενα της κλασικής εποχής·
- να αναπτύσσουν έναν «προσωπικό διάλογο» με τις αξίες, τις αντιλήψεις του κειμένου, να προβαίνουν σε κριτική αποτίμηση και, τελικά, διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση).

Διδακτική Μεθοδολογία

Η γλωσσική διδασκαλία ενδείκνυται να εντάσσεται σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο και σε συμφραζόμενα και να συνδυάζεται, όσο είναι δυνατόν, με κάποιο κειμενικό είδος, έτσι ώστε οι μαθητές να βλέπουν τις γλωσσικές δομές στην εξωγλωσσική λειτουργία τους.

Στο μάθημα εφαρμόζονται ποικίλες διδακτικές μέθοδοι και αρχές, όπως της αυτενέργειας του μαθητή υπό την καθοδήγηση του καθηγητή, της επαγωγικής προσέγγισης, της σπειροειδούς προσέγγισης και της συνεργατικής μάθησης.

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος, εφαρμόζονται οι πιο κάτω διδακτικές αρχές:

- Διερευνητική/κατασκευαστική (έναντι της προπαρασκευαστικής): Πρόκειται για διαδικασία καθοδήγησης από την πλευρά του διδάσκοντος και ενεργητική ενσυνείδητη και δημιουργική από την πλευρά του μαθητή.
- Επαγωγική προσέγγιση: Ο μαθητής οδηγείται σταδιακά από τα απλά στα σύνθετα, από το μερικό στο γενικό, από την αναγνώριση και την παρατήρηση στον κανόνα.
- Συνεργατική προσέγγιση: Οι μαθητές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και εφαρμόζουν αρχές συνεργατικής μάθησης.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ Λυκείου

Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει τα εξής:

1. Εισαγωγή στη Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία
2. Σε βάθος διδασκαλία των είκοσι πέντε (25) πρώτων κεφαλαίων από το Α΄ και Β΄ τεύχος των σχολικών εγχειριδίων («Λατινικά Β΄ και Γ΄ Λυκείου» των Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδ. ΙΤΥΕ Διόφαντος) με τις απαιτούμενες

πυρηνικές γνώσεις γραμματικής, συντακτικού και λεξιλογίου, σύμφωνα με τις οδηγίες, τη μέθοδο και την πορεία που παρατίθενται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

3. Από τα κεφάλαια 14, 20 διδάσκονται μόνο τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.

4. Στη Β΄ Λυκείου διδάσκονται, επίσης, πέντε συμπληρωματικά κείμενα έκδοσης Υ.Α.Π.

- Οι μαθητές, με ατομικές ή ομαδικές συνθετικές δημιουργικές εργασίες, μπορούν να εμβαθύνουν σε θέματα ή πτυχές της Λατινικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ Λυκείου

Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει τα εξής:

1. Τα κεφάλαια 26-50, από το διδακτικό βιβλίο «Λατινικά Γ΄ Λυκείου» τεύχος Β΄ των Μ. Πασάλη - Γ. Σαββατίδη. Από τα κεφάλαια 29, 30, 46, 50 διδάσκονται μόνο τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.

ΛΟΓΙΚΗ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Εισαγωγή

1. Περιγραφή - Γενικοί Σκοποί:

Το μάθημα Λογικής - Φιλοσοφίας αποτελεί επιλεγόμενο - εξεταζόμενο μάθημα για την Κατεύθυνση «Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών» στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου και διδάσκεται τέσσερις (4) διδακτικές περιόδους την εβδομάδα. Η επαφή των μαθητών με το γνωστικό αντικείμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας γίνεται για πρώτη φορά στη Β΄ Λυκείου.

Λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα που χαρακτηρίζει τον όρο «Φιλοσοφία» και συνεπώς την αδυναμία οριστικής απάντησης στο ερώτημα «Τι είναι η Φιλοσοφία», το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα κινείται ακριβώς στους δρόμους που ορίζει η φιλοσοφική σκέψη· δηλαδή σε μια διαφορετική σύλληψη και θεώρηση της πραγματικότητας, που οδηγεί σε μια διαφορετική στάση ζωής, και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων του «κρίνειν» και του «σκέπτεσθαι», όπως διαμορφώθηκαν από την αρχαία ελληνική-φιλοσοφική σκέψη – κατά τη γένεση δηλαδή της Φιλοσοφίας – μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία.

Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται σε αυτές ακριβώς τις παραμέτρους, οι οποίες θα καταστήσουν τους αυριανούς ανθρώπους, πολίτες και επιστήμονες, ικανούς να απορούν και να σκέφτονται αντιλαμβανόμενοι τη διαρκή εξέλιξη της γνώσης. Το μάθημα εξετάζει ζητήματα όπως «το φιλοσοφικό ερώτημα», «η φιλοσοφική σκέψη», «το φιλοσοφικό επιχείρημα», «ο άνθρωπος και ο κόσμος», «η φιλοσοφία και η επιστήμη», η «φιλοσοφία και η κοινωνία», «η φιλοσοφία και η ιστορία», «η φιλοσοφία και η τεχνολογία», «η φιλοσοφία και ο πολιτισμός», «η γλώσσα, η σκέψη και η πραγματικότητα», «η σκέψη πάνω στη σκέψη», «η λέξη και το νόημα», «η δομή της γλώσσας και η δομή της σκέψης», «η λογική των επιχειρημάτων», «η αλήθεια και η αληθοφάνεια», «ο νους», «το καλό», «το δίκαιο», «η αρετή», «η ηθική πράξη», το «Ωραίο», «το Υψηλό» κ.ά. Αν και τα θέματα αυτά εξετάζονται στη διαχρονική τους διάσταση, ακολουθώντας δηλαδή τους σημαντικότερους σταθμούς του ανθρώπινου στοχασμού από την αρχαία ελληνική Φιλοσοφία μέχρι και τον σύγχρονο δυτικό στοχασμό, το μάθημα δεν είναι ιστορικής φύσης αλλά αποσκοπεί, κατά κύριο λόγο, στην ανάπτυξη και καλλιέργεια εκείνων των δεξιοτήτων που θεωρούνται αναγκαίες στην αναζήτηση του ορθού λόγου.

Το μάθημα εστιάζει στη γονιμοποιό δύναμη της φιλοσοφικής πολυφωνίας, όπως εμφανίζεται στις επιμέρους φιλοσοφικές ιδέες και θεωρίες, και στοχεύει στην άσκηση των μαθητών στον κριτικό έλεγχο και στην αποδόμηση των δογματικών θέσεων περί της μίας και σωστής σκέψης ή της μίας ορθής και εξαντλητικής θεωρίας. Η επαφή με τις επιμέρους θεωρίες δεν γίνεται γραμμικά-χρονικά, δηλαδή ιστορικά, αλλά στη βάση επιμέρους «θεματικών Εννοτήτων», εντός των οποίων η γραμμική-χρονική και ιστορική διάσταση του περιεχομένου της Φιλοσοφίας αποκτά νόημα και καθίσταται λειτουργική για τη σύγχρονη σκέψη. Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των μαθητών επιχειρείται μέσω της ελευθερίας αλλά και των ορίων που προβάλλει η πολυφωνία των φιλοσοφικών θεωριών, αλλά και οι επιμέρους φιλοσοφικοί κλά-

δοι (Γνωσιολογία, Οντολογία, Λογική, Φιλοσοφία της Επιστήμης, Φιλοσοφία του Νου, Ηθική, Αισθητική, Μεταφυσική κ.ά.). Συγκεκριμένα, η εξέταση των επιμέρους ιδεών και εννοιών ακολουθεί τον δρόμο της πνευματικής ελευθερίας, που διανοίγεται με την πολυπρισματική θεώρησή τους στην πορεία του χρόνου, δηλαδή από την προσωκρατική μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία, αλλά οφείλει να επιστρέψει στο ιστορικό παρόν και μέλλον των μαθητών, δίνοντας λύσεις σε σημαντικά ερωτήματα που τους απασχολούν και οδηγώντας τους στον μέγιστο δυνατό βαθμό αυτογνωσίας, αυτοσυνειδησίας και αυτοκαθορισμού μέσα στο ιστορικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.

2. Η σχέση με τους βασικούς άξονες του «Αναλυτικού Προγράμματος για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας»

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογικής - Φιλοσοφίας είναι οργανωμένο και δομημένο σύμφωνα με τις βασικές αρχές του Αναλυτικού Προγράμματος για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, στόχος του οποίου είναι η προετοιμασία των νέων ανθρώπων με στόχο την ενεργή και δημιουργική συμμετοχή τους στο κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό και ευρύτερα πολιτισμικό γίγνεσθαι. Το «Αναλυτικό Πρόγραμμα για τα Δημόσια Σχολεία της Κυπριακής Δημοκρατίας» εδράζεται σε τρεις βασικούς άξονες που αφορούν:

α. Σε ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές να αποκτήσουν ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων γύρω από το περιεχόμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας, άρρηκτα δεμένο με τις στάσεις και δεξιότητες που καλείται να υιοθετήσει ο σύγχρονος άνθρωπος.

β. Στην καλλιέργεια αξιών, υιοθέτηση στάσεων και επίδειξη συμπεριφορών, που διακρίνουν τον δημοκρατικό πολίτη.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές να οδηγηθούν στην αυτογνωσία και στον αυτοκαθορισμό τους ως ατόμων, κοινωνικών υπάρξεων και ενεργών πολιτών, ώστε να καταστούν υπεύθυνοι πολίτες ικανοί να συμβάλουν στη συμφιλίωση και στην καλλιέργεια αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των ανθρώπων και των λαών και να προάγουν θεμελιώδεις αξίες, όπως η δημοκρατία και η ελευθερία.

γ. Στην καλλιέργεια κομβικών ιδιοτήτων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, οι οποίες απαιτούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα.

Με τη διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκεται οι μαθητές να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με το αντικείμενο της Λογικής και της Φιλοσοφίας, προσεγγίζοντας στοχαστικά τα θεμελιώδη ερωτήματα που ανέκαθεν θέτει ο άνθρωπος και τα οποία σχετίζονται με την ύπαρξή του και το νόημά της, προσεγγίζοντας κριτικά τις απαντήσεις που κατά καιρούς έχουν δοθεί σε αυτά. Επιδιώκεται, συνεπώς, να καλλιεργήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την κριτική-δημιουργική σκέψη αλλά και την αναστοχαστική διαχείριση της φιλοσοφικής σκέψης.

3. Η ιδιαίτερη δομή του «Αναλυτικού Προγράμματος Λογικής - Φιλοσοφίας Λυκείου»

Το «Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογικής - Φιλοσοφίας Λυκείου» ακολουθεί τον δομημένο διαχωρισμό σε «Θεματικές Ενότητες», που αναφέρονται σε θεμελιακά ερωτήματα της Λογικής και της Φιλοσοφίας και τα οποία τέμνουν κάθετα τη διαχρονική διάσταση της φιλοσοφικής σκέψης. Στο εσωτερικό των «Θεματικών Εννοιών» επιχειρείται η γραμμική-διαχρονική εξέταση των φιλοσοφικών ερωτημάτων και εννοιών, με αναφορά στους κυριότερους σταθμούς από την αρχαία ελληνική μέχρι και τη σύγχρονη δυτική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, η έννοια και η ουσία του «Φιλοσοφικού Ερωτήματος» δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να αγνοήσει την κοσμογονία και την οντολογία των προσωκρατικών φιλοσόφων, τα ερωτήματα δηλαδή για την αρχή και τη δομή του κόσμου που υπερβαίνουν, για πρώτη φορά, την πλάνη της μυθολογικά θεμελιωμένης παράδοσης.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα αποσκοπεί στην εμβάθυνση σε λογοτεχνικά κείμενα εγνωσμένης αξίας από την ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια λογοτεχνία, τη γνώση σημαντικών σταθμών της Ιστορίας της Λογοτεχνίας και την κατάκτηση βασικών όρων

της θεωρίας της Λογοτεχνίας. Αποβλέπει στη σταδιακή διαμόρφωση ενός επαρκούς αναγνώστη της Λογοτεχνίας, που θα απολαμβάνει αισθητικά τα λογοτεχνικά κείμενα και θα είναι σε θέση να τα ερμηνεύει και να ασκεί κριτική. Βασικό κομμάτι της ύλης για τη Β' Λυκείου θα αποτελέσει η λογοτεχνική παραγωγή / τα λογοτεχνικά ρεύματα του 19ου και του 20ού αιώνα (ρομαντική ποίηση και πεζογραφία, ρεαλισμός, ηθογραφία, συμβολισμός, «παρακμιακό» στοιχείο στην ποίηση). Για τη Γ' Λυκείου βασικός κορμός θα είναι ο μοντερνισμός στη λογοτεχνία, η γενιά του '30 στον ελλαδικό χώρο –σε συνάρτηση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα– και αναφορές στους μεταπολεμικούς λογοτέχνες (η εμπειρία του Β'Π.Π., ο Μάης του '68 στον ευρωπαϊκό χώρο), με εστίαση στην ελληνική/κυπριακή λογοτεχνική παραγωγή (η Κατοχή και ο Εμφύλιος στην Ελλάδα, ο Απελευθερωτικός Αγώνας, η Ανεξαρτησία και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο).

Συγκεκριμένα επιδιώκεται οι μαθητές:

- να αποκτήσουν μια σφαιρική εικόνα της ελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής του 19ου και 20ού αιώνα και να γνωρίσουν τα αντίστοιχα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας λογοτεχνίας·
- να αναπτύξουν το αισθητικό τους κριτήριο, μελετώντας διαφορετικά λογοτεχνικά είδη·
- να ασκηθούν στη δημιουργική ανάγνωση και την ερμηνευτική προσέγγιση των κειμένων·
- να προσεγγίζουν τη λογοτεχνία διακειμενικά και διαθεματικά (σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων μεταξύ τους, με άλλες μορφές λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης)·
- να αναπτύξουν κριτική φιλιαναγνωστική στάση·
- να παράγουν δικό τους προφορικό και γραπτό λόγο (δημιουργική γραφή/κριτικά και ερμηνευτικά σχόλια).

Διδακτικά εγχειρίδια / Πηγές άντλησης υλικού:

1. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β' Λυκείου, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012.
2. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ' Λυκείου, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012.
3. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Α' τεύχος, Α' Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα, <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSGL-A111>
4. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β' τεύχος, Β' Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSB106>
5. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ' τεύχος, Γ' Τάξη Γενικού Λυκείου, Βιβλίο Καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα <http://ebooks.edu.gr/new/books-pdf.php?course=DSGL-C131>
6. *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Α', Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2015.
7. *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β', Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2012.
8. *Νέοτερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία, Ανθολόγιο μεταφράσεων*, Β' Γενικού Λυκείου – Επιλογής, Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα 2009. <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php/?course=DSGL-B125>
9. *Νεοελληνική λογοτεχνία*, Γ' Γενικού Λυκείου - θεωρητικής κατεύθυνσης, <http://ebooks.edu.gr/new/course-main.php?course=DSGL-C132>
10. *Ανθολογία Νεοελληνικής Ποίησης*, Για την Τρίτη Λυκείου, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2004
11. *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004.
12. *Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως*, Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2012, http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/logotechnia/vivlia_anaforas.html
13. *Έκφραση Έκθεση*, τεύχος Α', Γενικό Λύκειο, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», 2012 (βλ. ενότητα σχετικά με την αφήγηση και την περιγραφή).
14. Άλλες έγκυρες πηγές άντλησης υλικού (βλ. και *Εκπαιδευτικό Υλικό Μέσης Εκπαίδευσης Υ.Π.Π. > ιστοσελίδα Λογοτεχνίας Μ.Ε. > Συνδέσεις*, στη διεύθυνση: <http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/logotechnia/index.html>).

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος της Λογιστικής είναι να αντιληφθούν οι μαθητές τον μηχανισμό της διπλογραφικής διατύπωσης των εμπορικών συναλλαγών, να μπορούν να ενημερώσουν τα λογιστικά βιβλία και να συντάξουν τελικούς λογαριασμούς και λογιστικές καταστάσεις με βάση τις γενικές αρχές της Λογιστικής. Οι λογιστικές γνώσεις δεν περιορίζονται μόνο στην τυπική διατύπωση λογιστικών εγγραφών, αλλά πρέπει να πλαισιώνονται και με τις απαραίτητες γνώσεις των συναφών οικονομικών και εμπορικών θεμάτων.

Οι μαθητές θα μπορούν να δώσουν τις εξετάσεις του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Λονδίνου (L.C.C.I.) για την απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού, το οποίο θα τους εξασφαλίζει επαγγελματική αποκατάσταση με ψηλές αμοιβές, ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ως οικονομολόγοι, ορκωτοί λογιστές-ελεγκτές, οικονομικοί αναλυτές, επαγγέλματα περιζήτητα στην Κυπριακή οικονομία.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Τα Μαθηματικά, ως η βάση των θετικών επιστημών και όχι μόνο, καλλιεργούν το πνεύμα και βοηθούν στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ανθρώπου. Οξύνουν τις γνωστικές λειτουργίες του ανθρώπου, όπως είναι η αντίληψη, η μνήμη, η φαντασία και αναπτύσσουν την καινοτομία, την κριτική και τη δημιουργική σκέψη.

Κάθε άτομο για να λειτουργήσει επαρκώς σε έναν ολοένα και πιο περίπλοκο κόσμο, απαιτείται να γνωρίζει ένα βασικό επίπεδο αριθμητικής. Η αριθμητική και, γενικότερα, οι μαθηματικές γνώσεις θεωρούνται ζωτικής σημασίας (Ofsted, 2012; Vorderman et al., 2011) και είναι ολοένα και περισσότερο αναγκαίες σε μια σειρά ικανοτήτων, όπως η διαχείριση οικονομικών θεμάτων και η επεξεργασία δεδομένων.

Η μελέτη των Μαθηματικών μπορεί να οδηγήσει σε μια ποικιλία από συναρπαστικές επαγγελματικές σταδιοδρομίες. Η έρευνα, η εφαρμοσμένη μηχανική, τα οικονομικά, οι επιχειρήσεις και οι υπηρεσίες είναι μεταξύ των ευκαιριών που είναι ανοιχτές σε όποιον ασχολείται με την μαθηματική επιστήμη. Η μαθηματική ανάλυση και υπολογιστική μοντελοποίηση είναι σημαντικές, για να λυθούν κάποια από τα πιο πιεστικά προβλήματα της εποχής μας (εύρεση νέων ενεργειακών πόρων, αλλαγή του κλίματος, διαχείριση κινδύνων, επιδημιολογία).

Στη σημερινή εποχή τα Μαθηματικά είναι, επομένως, σημαντικά και ως σχολικό μάθημα, αφού αποτελούν τη βάση για όλες τις επιστήμες (Noris, 2012) και παρέχουν πρόσβαση σε προπτυχιακές σπουδές όπως Ιατρική, Μηχανολογία, Υπολογιστές, Ψυχολογία, Οικονομικά και Κοινωνικές Επιστήμες.

Γενικώς, η καλή γνώση των Μαθηματικών εύστοχα χαρακτηρίζεται και ως οδηγός ζωής, αφού είναι το κατεξοχήν μάθημα που αναπτύσσει την κριτική σκέψη και οδηγεί στην επίλυση πολλών προβλημάτων της καθημερινότητας.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των Μαθηματικών στα σχολεία μας περιλαμβάνει το περιεχόμενο, τις διαδικασίες, τις εφαρμογές και, γενικά, τις εμπειρίες που αναμένεται να αναπτύξουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής. Το περιεχόμενο των Μαθηματικών, όπως αναφέρεται στο αναλυτικό πρόγραμμα, υποδιαιρείται σε ενότητες για σκοπούς οργάνωσης και δόμησης. Οι ενότητες αναφέρονται στους *Αριθμούς*, στη *Μέτρηση*, στη *Γεωμετρία*, στην *Άλγεβρα* και στην *Στατιστική-Πιθανότητες*. Ο διαχωρισμός σε ενότητες περιεχομένου δεν σημαίνει ότι τα Μαθηματικά που προτείνονται μπορούν να διδαχτούν ή να αναπτυχθούν ως μεμονωμένες θεματικές ενότητες. Αντίθετα, οι ενότητες διαπλέκονται μεταξύ τους ή και συμπληρώνουν η μια την άλλη, ειδικότερα με την υποβολή και επίλυση προβλημάτων και την έμφαση σε ενιαίες αρχές που διέπουν τη μαθηματική σκέψη και τον μαθηματικό συλλογισμό. Επιπρόσθετα, στο αναλυτικό πρόγραμμα γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις διαδικασίες που διαπνέουν όλες τις ενότητες και που συμβάλλουν στην ενοποίηση του περιεχομένου των Μαθηματικών. Οι διαδικασίες θεωρούνται στο παρόν πρόγραμμα ως μέρος του περιεχομένου των Μαθηματικών, ακριβώς για να τονιστεί η σημασία τους τόσο στην ανάπτυξη της επιστήμης των Μαθηματικών όσο και στις προσεγγίσεις στη διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης.

ΜΟΥΣΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το τετράωρο μάθημα Μουσικής στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου απευθύνεται σε μαθητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη μουσική, καθώς και σε μαθητές οι οποίοι, ενδεχομένως, θα ακολουθήσουν σπουδές συναφείς με το θέμα. Βασίζεται σε ένα αναλυτικό πρόγραμμα, το οποίο αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, μέσω της ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών, προσανατολισμένο, παράλληλα, στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους. Το μάθημα περιλαμβάνει τη γνωριμία με ποικίλα είδη και σιλ μουσικής, με δραστηριότητες ενεργητικής ακρόασης, εκτέλεσης, ανάλυσης έργων και αρμονίας.

Η συγκεκριμένη επιλογή προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές που το επιθυμούν να παρακαθίσουν σε εξετάσεις πρόσβασης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας.

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά) Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Η ικανότητα του ανθρώπου να επιβιώσει σε ένα διεθνές παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της καθημερινής ζωής (κοινωνικής και επαγγελματικής), θέτοντας φραγμό στα πολιτιστικά εμπόδια που δυσκολεύουν την επικοινωνία, συνδέεται άμεσα με την εκμάθηση Ξένων Γλωσσών και πολιτισμών.

Η γνώση των Ξένων Γλωσσών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ελεύθερη διακίνηση ατόμων και ιδεών μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην εποχή μας, που χαρακτηρίζεται από ταχύτερες κοινωνικές μεταβολές, η εκμάθηση Ξένων Γλωσσών δεν αποτελεί μόνο μαθησιακό στόχο, αλλά τρόπο ζωής.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υπογράψει το 2008 την συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία περιλαμβάνει και την «πολιτική γλωσσών». Η συνθήκη, ανάμεσα σε άλλα, αναφέρει: «Στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, στόχος της ΕΕ είναι κάθε πολίτης της να κατέχει δύο γλώσσες επιπλέον της μητρικής του. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, τα παιδιά πρέπει να διδάσκονται δύο ξένες γλώσσες στο σχολείο από νεαρή ηλικία».

Επίσης, στο στρατηγικό πλαίσιο «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020», η Ε.Ε θέτει την εκμάθηση γλωσσών ως προτεραιότητα, καθώς «η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες αποτελεί μία από τις οκτώ βασικές ικανότητες για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης».

Συνεπώς, η επιλογή ξένων γλωσσών, μέσα στο πλαίσιο της επιλογής μαθημάτων για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Β΄ Λυκείου, αποτελεί το πρώτο σημαντικό βήμα στην επαγγελματική και κοινωνική τους ανέλιξη. Η επιλογή αυτή πρέπει να γίνεται με σοβαρότητα και με βασικό κριτήριο τα εφόδια που προσφέρει για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Γενική Περιγραφή - Γενικός Σκοπός του μαθήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (Γερμανικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ρωσικά, Τουρκικά) δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένη εκπαιδευτική μέθοδο εκμάθησης ξένων γλωσσών, αλλά επιχειρεί ένα συγκερασμό των επικρατέστερων μεθόδων και προσεγγίσεων για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Διακρίνεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία το καθιστούν λειτουργικό, και είναι όσο το δυνατό πιο κοντά, ως προς τις προσεγγίσεις του, στις ανάγκες τις οποίες καλείται να καλύψει. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Πρώτη επαφή των μαθητών με την Ξένη Γλώσσα
- Οι μαθητές είναι σε μια ηλικία κατά την οποία μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη για τη μάθησή τους
- Καταπολέμηση της προκατάληψης και ενθάρρυνση για δημιουργικότητα

Το Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες βασίστηκε αποκλειστικά στο (ΚΕΠΑ) Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες και στα επίπεδα όπως ορίζονται από αυτό.

Τα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών προσφέρονται ως μαθήματα επιλογής για τη Β΄ Λυκείου (ΚΕΠΑ Α1 Επίπεδο) και Γ΄ Λυκείου (ΚΕΠΑ Α2 Επίπεδο), σε όλες τις κατευθύνσεις (4 ώρες την εβδομάδα).

Στόχοι των μαθημάτων των Ξένων Γλωσσών (Γνώσεις και δεξιότητες που θα καλλιεργήσουν οι μαθητές)

Βασικός στόχος του προγράμματος σπουδών είναι η ικανότητα επικοινωνίας στην γλώσσα που ο μαθητής επέλεξε. Ικανότητα επικοινωνίας θεωρείται η δυνατότητα του μαθητή να ανταποκρίνεται σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας γλωσσικές, παραγλωσσικές ή εξωγλωσσικές επιλογές.

Ο μαθητής πρέπει να ασκηθεί, προκειμένου να μπορέσει σταδιακά:

- να εμπεδώσει και να επεκτείνει τις γλωσσικές του γνώσεις (λεξιλόγιο, γλωσσικές εκφράσεις, γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα), έτσι ώστε ο λόγος του να έχει νόημα και επικοινωνιακή αξία
- να παράγει συνεχή και συνεκτικό προφορικό και γραπτό λόγο
- να αναπτύξει κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα (τήρηση κοινωνικών κανόνων κατά την επικοινωνία)
- να χρησιμοποιεί στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) για τη διατήρηση της επικοινωνίας
- να ευαισθητοποιηθεί στην αποδοχή της αντίληψης του άλλου και στην αλληλοκατανόηση
- να διευρύνει τις γνώσεις του σε θέματα άλλων γνωστικών αντικειμένων
- να αποβλέπει στην απόκτηση δεξιοτήτων συναλλαγής / συνδιαλλαγής: ανταλλαγή μηνυμάτων, αλληλοεπίδραση, διεπίδραση / διάδραση.

Συγκεκριμένα η ικανότητα της επικοινωνίας περιλαμβάνει:

- την επικοινωνιακή ικανότητα
- τη γλωσσολογική και κοινωνιο-γλωσσική ικανότητα
- την πραγματολογική ικανότητα και
- την πολιτισμική συνείδηση

Διδακτικά βιβλία

Γερμανικά:	Ideen 1. Deutsch als Fremdsprache Kursbuch und Arbeitsbuch Ideen 2. Deutsch als Fremdsprache Kursbuch und Arbeitsbuch
Ισπανικά:	Espacio Joven Nivel A1/ libro del alumno Espacio Joven Nivel A1/ libro de ejercicios Espacio Joven Nivel A2.1/ libro del alumno Espacio Joven Nivel A2.1/ libro de ejercicios
Ιταλικά:	Amici d'Italia 1 / libro dello student Amici d'Italia 1 / eserciziario Amici d'Italia 2 / libro dello student Amici d'Italia 2 / eserciziario
Ρωσικά:	Дорога в Россию 1 (элементарный уровень) Дорога в Россию 2 (базовый уровень)

Τουρκικά:	Gökkuşığı Türkçe, Ders Kitabı 1 Gökkuşığı Türkçe Çalışma Kitabı 1 Gökkuşığı Türkçe Öğretmen Kitabı 1 CD 1, 2 Gökkuşığı Türkçe, Ders Kitabı 2 Gökkuşığı Türkçe Çalışma Kitabı 2 Gökkuşığı Türkçe Öğretmen Kitabı 2 CD 1, 2
------------------	--

Βασικές ενότητες

Γνωριμία - σχολική ζωή - καθημερινές δραστηριότητες - περιγραφή εξωτερικής εμφάνισης/προσωπικότητας - χώρες, γλώσσες, εθνικότητες - οικογένεια/σπίτι εργασία - διατροφή - γενική κουλτούρα (πολιτισμός, παραδόσεις, ήθη και έθιμα) ελεύθερος χρόνος - αθλητισμός - εκπαίδευση-τουρισμός/διακοπές - μουσική/τέχνη - μόδα - αγορά προσωπικών ειδών - κινηματογράφος/θέατρο.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Είναι ένα διαθεματικό μάθημα, το οποίο συμβάλει στη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα.

Σκοπός του μαθήματος είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας και της κοινωνικής ευεξίας των μαθητών, αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της κριτικής τους σκέψης, αφετέρου με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού τους περιβάλλοντος.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι μαθητές:

- να αναγνωρίζουν τη σημασία διαμόρφωσης ταυτότητας κατά την εφηβεία
- να διαχειρίζονται τις αλλαγές που συμβαίνουν σε προσωπικό, οικογενειακό, κοινωνικό επίπεδο, διατηρώντας μια θετική στάση
- να προσδιορίζουν τη σημασία μιας καλά προγραμματισμένης ζωής για την επίτευξη συναισθηματικής ισορροπίας.
- να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να βελτιώσουν την αυτοεικόνα τους, ώστε να διαμορφώσουν ολοκληρωμένη και ισορροπημένη προσωπικότητα
- να διερευνούν πώς οι στάσεις, οι αξίες και οι ενέργειες των ανθρώπων συμβάλλουν στη δημιουργία ενός υγιούς φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος
- να εντοπίζουν και να αναλύουν κριτικά τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία και τον τρόπο ζωής των ατόμων
- να εφαρμόζουν τρόπους για την πρόληψη ασθενειών και την προαγωγή της υγείας τους
- να αξιοποιούν γνώσεις διατροφής, δεξιότητες και στρατηγικές, με σκοπό την προαγωγή ενός υγιούς τρόπου ζωής
- να ενισχύουν τις ικανότητες και δεξιότητες αντίστασης, έτσι ώστε να προλαμβάνουν τις επικίνδυνες συμπεριφορές όσον αφορά στη χρήση ουσιών
- να επιδεικνύουν τεχνικές επικοινωνίας με τους γύρω τους
- να υιοθετούν και να εφαρμόζουν ασφαλείς συνθήκες στην καθημερινότητά τους, έτσι ώστε να αυξάνεται η ασφάλεια και η υγεία τους
- να αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της διασφάλισης της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας
- να διαχειρίζονται τη διαφορετικότητα χωρίς προκατάληψη
- να επιδεικνύουν υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους ως καταναλωτές
- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες διαχείρισης του χρήματος
- να αναγνωρίζουν και να υπερασπίζονται τα δικαιώματα όλων των ατόμων του κοινωνικού συνόλου.

Θεματικές ενότητες Οικιακή Οικονομίας Β΄ και Γ΄ Λυκείου

1. Ανάπτυξη και Ενδυνάμωση Εαυτού

1.1 Ανάπτυξη και Εξέλιξη Εαυτού

- Διαμόρφωση ταυτότητας εφήβου

1.2 Συναισθηματική Εκπαίδευση και Αυτοεκτίμηση

- Συναισθήματα και τεχνικές διαχείρισης συναισθημάτων

1.3 Αξίες ζωής

- Η σημασία των αξιών και επιλογών στη ζωή του ατόμου

2. Ανάπτυξη Ασφαλούς και Υγιούς Τρόπου Ζωής

2.1 Υγιείς Τρόποι και Συνθήκες Ζωής

- Υγεία και παράγοντες κινδύνου-προστασίας που επηρεάζουν την υγεία
- Διαμόρφωση σχεδίου δράσης για τη βελτίωση των συνθηκών για μια υγιή ζωή

2.2 Φαγητό και Υγεία

- Βασικές έννοιες υγιεινής διατροφής
- Διατροφή στα διάφορα στάδια της ζωής
- Σύσταση εφηβικού διαιτολογίου
- Συμπληρώματα διατροφής
- Διατροφικά προβλήματα εφηβικής ηλικίας

2.3 Φυσική δραστηριότητα και υγεία

- Ο ρόλος της φυσικής δραστηριότητας στην υγεία του ατόμου στις σημερινές συνθήκες ζωής

2.4 Χρήση και κατάχρηση ουσιών

- Παράγοντες προστασίας και κινδύνου χρήσης νόμιμων και παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών

2.5 Ασφάλεια

- Ασφαλείς συνήθειες στην καθημερινότητα των εφήβων

3. Δημιουργία και Βελτίωση Κοινωνικού Εαυτού

3.1 Οικογενειακός Προγραμματισμός, Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία

- Η σημασία του οικογενειακού προγραμματισμού σε σχέση με τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία
- Υγιείς προϋποθέσεις για την έναρξη σεξουαλικών σχέσεων

3.2 Ανάπτυξη Κοινωνικών Δεξιοτήτων και Σχέσεων

- Διαπροσωπικές σχέσεις και τεχνικές ανάπτυξης αποτελεσματικής επικοινωνίας

3.3 Διαπροσωπικές σχέσεις στο οικογενειακό, σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον

- Κριτική αντιμετώπιση των διαφόρων κοινωνικών στερεοτύπων

4. Δημιουργία Ενεργού Πολίτη

4.1 Αγωγή του Καταναλωτή

- Υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις καταναλωτή

4.2 Οικονομική και Επαγγελματική Αγωγή

- Να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες διαχείρισης του χρήματος
- Βασικά στοιχεία αυτογνωσίας για την επιλογή επαγγέλματος

4.3 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

- Η αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Η σημασία της εθελοντικής προσφοράς

Μέσα διδασκαλίας

Για τη διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούνται σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, όπως ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, η τηλεόραση, ο βιντεοπροβολέας, η πυραμίδα υγιεινής διατροφής, ομοιώματα τροφών, ανάγλυφοι πίνακες, εκπαιδευτικά παιχνίδια, σχετικές αφίσες και βιβλία.

Μεθοδολογία

Για τη διδασκαλία του μαθήματος χρησιμοποιούνται σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, έτσι ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν πρωτοβουλία, αυτενέργεια, υπευθυνότητα, αποδοχή, κριτική σκέψη, καθώς και να καλλιεργούν δεξιότητες και να διαμορφώνουν στάσεις ζωής.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος της Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές με θέματα που αφορούν στη σύγχρονη οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων και υπηρεσιών και να κατανοήσουν τη σπουδαιότητά τους.

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν, γενικά, στις επιχειρήσεις και στους οργανισμούς (έννοια του οργανισμού και της επιχείρησης, λειτουργίες και αποτελεσματικότητα της επιχείρησης, η επιχείρηση και το περιβάλλον, τύποι επιχειρήσεων και οργανισμών), στην επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων, στις διοικητικές λειτουργίες, στις σύγχρονες τάσεις που αναπτύσσονται στη διοίκηση των επιχειρήσεων και των οργανισμών.

Επιπλέον, στο μάθημα περιλαμβάνονται ξεχωριστές ενότητες, που αφορούν στην επιχειρηματικότητα, στη δημιουργία εικονικής επιχείρησης και στη διεξαγωγή ερευνών.

Το μάθημα προσφέρει στους μαθητές ευκαιρίες να ενημερωθούν πάνω στον τρόπο ή στους τρόπους οργάνωσης και διεξαγωγής των εργασιών στα γραφεία και στα άλλα τμήματα των εμπορικών, βιομηχανικών και άλλων οικονομικών οργανισμών και να προβούν σε πρακτικές εφαρμογές των όσων διδάχτηκαν στο πλαίσιο ξεχωριστών εννοιών, με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, όπως τη δημιουργία εμπορικών και κυβερνητικών επιστολών, σημειωμάτων, βιογραφικών σημειωμάτων, πινάκων κ.λπ. Οι γνώσεις αυτές βοηθούν τους μαθητές να παρακαθίσουν στις Κυβερνητικές εξετάσεις για την Ελληνική Δακτυλογραφία. Η εξασφάλιση πιστοποιητικού επιτυχίας στις εξετάσεις αυτές θεωρείται ένα πολύ σημαντικό προσόν για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία.

Η επιλογή του μαθήματος αυτού προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές να παρακολουθήσουν συναφείς σπουδές στα Πανεπιστήμια Κύπρου και Ελλάδας, αλλά και άλλων χωρών του εξωτερικού, να εργοδοτηθούν σε διάφορες επιχειρήσεις καθώς και στη Δημόσια Υπηρεσία. Επιπλέον, προσφέρει σημαντικές γνώσεις σε θέματα διοίκησης και διαχείρισης, χρήσιμες για κάθε εργαζόμενο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Γενική περιγραφή - σκοπός του μαθήματος

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της αλγοριθμικής σκέψης, δηλαδή του συστηματικού τρόπου αντιμετώπισης της επίλυσης ενός προβλήματος με τη χρήση εργαλείων προγραμματισμού του ηλεκτρονικού υπολογιστή και η καλλιέργεια των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ανάπτυξη προγραμμάτων (συμπεριλαμβανόμενων και ηλεκτρονικών παιχνιδιών και εφαρμογών για φορητές συσκευές), αλλά και ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, ιδιαίτερα βάσεων δεδομένων.

Το μάθημα απευθύνεται σε μαθητές με προσανατολισμό στον κλάδο της Πληροφορικής και συναφείς κλάδους (π.χ. μηχανική ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονική μηχανική, τηλεπικοινωνίες, μηχανική ιατρικών οργάνων), αλλά και σε όσους/όσες προσανατολίζονται προς τις θετικές επιστήμες, τη μηχανική, τις οικονομικές επιστήμες, τη διοίκηση επιχειρήσεων, τις επιστήμες της αγωγής και τις κοινωνικές επιστήμες, αφού η επίλυση προβλημάτων με συστηματικό/αλγοριθμικό τρόπο και η αυτοματοποίηση της επεξεργασίας δεδομένων είναι αναπόσπαστο μέρος των κλάδων αυτών.

Οι μαθητές, που θα ακολουθήσουν το μάθημα αυτό, θα είναι ικανοί:

- να λύνουν προβλήματα με αλγοριθμικό τρόπο
- να ακολουθούν τα βήματα του κύκλου ανάπτυξης, ώστε να δημιουργούν μια ολοκληρωμένη εφαρμογή
- να σχεδιάζουν βάσεις δεδομένων και άλλα πληροφοριακά συστήματα
- να εξηγούν και να χρησιμοποιούν βασικά δομικά στοιχεία του ηλεκτρονικού υπολογιστή
- χρησιμοποιούν σύγχρονα εργαλεία, για να δημιουργούν ηλεκτρονικά παιχνίδια (computer games) και εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα/φορητές συσκευές (mobile applications).

Διδακτική Μεθοδολογία και βιβλία

Το μάθημα έχει σαφή πρακτικό και εργαστηριακό προσανατολισμό, με εκτενή χρήση εφαρμοσμένων προσεγγίσεων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, με χρήση ρεαλιστικών σεναρίων και σύγχρονων εργαλείων.

Ως κύρια γλώσσα προγραμματισμού τόσο στη Β' όσο και στη Γ' Λυκείου έχει επιλεγεί η **C++**. Πρόκειται για μια ευρέως διαδεδομένη γλώσσα προγραμματισμού, η οποία έχει χρησιμοποιηθεί στη δημιουργία πολλών γνωστών προγραμμάτων, όπως τα MS-Windows, το MS-Office, το Firefox, το Photoshop. Πέραν από τα γενικά χαρακτηριστικά της, η C++ έχει επιλεγεί λόγω της ομοιότητας του συντακτικού της με αυτό άλλων γλωσσών προγραμματισμού, όπως η Java και η C#, οι οποίες χρησιμοποιούνται στη δημιουργία εφαρμογών για φορητές συσκευές και ηλεκτρονικά παιχνίδια, έτσι ώστε οι μαθητές να μπορούν εύκολα να κάνουν τη μετάβαση στη δημιουργία τέτοιων εφαρμογών.

Το μάθημα υποστηρίζεται από βιβλία σημειώσεων/δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένων στο αναλυτικό πρόγραμμα, τα οποία εκδίδονται από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων του Υ.Π.Π., καθώς και από ηλεκτρονικό υποστηρικτικό υλικό.

Περιεχόμενο/Στόχοι του μαθήματος

Η ύλη της **Β' Λυκείου** χωρίζεται στις παρακάτω ενότητες:

- **Βασικές έννοιες**
  - Αναπαράσταση δεδομένων
- **Λειτουργικά Συστήματα**
  - Διαδικασία εγκατάστασης, βασικές εντολές και ρυθμίσεις διαφορετικών λειτουργικών συστημάτων (π.χ. Windows, Linux)
- **Βάσεις Δεδομένων / Ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων**
  - Η διαδικασία της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
  - Τρόποι ανάλυσης, σχεδίασης, δημιουργίας, εγκατάστασης και συντήρησης πραγματικών Πληροφοριακών Συστημάτων
  - Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος, βασισμένου σε σύγχρονες προσεγγίσεις βάσεων δεδομένων (π.χ. ταυτόχρονη πρόσβαση από πολλούς χρήστες, πρόσβαση από τον Παγκόσμιο Ιστό – Web-based database)
- **Αλγοριθμική Σκέψη, Προγραμματισμός και Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής**
  - Ανάπτυξη ολοκληρωμένων εφαρμογών για επίλυση απλών προβλημάτων, ακολουθώντας τα βήματα του κύκλου ανάπτυξης

- Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση ακολουθιακής δομής, δομής διακλάδωσης και δομής επανάληψης
- Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση μονοδιάστατων πινάκων
- Δημιουργία ηλεκτρονικών παιχνιδιών (computer games) και εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα και φορητές συσκευές (mobile applications)

Η ύλη της **Γ΄ Λυκείου** χωρίζεται στις παρακάτω ενότητες:

- **Αλγοριθμική Σκέψη, Προγραμματισμός και Σύγχρονες Εφαρμογές Πληροφορικής**
  - Ανάπτυξη ολοκληρωμένων εφαρμογών για επίλυση σύνθετων προβλημάτων, ακολουθώντας τα βήματα του κύκλου ανάπτυξης
  - Επίλυση προβλημάτων που απαιτούν τη χρήση δισδιάστατων πινάκων και δομών δεδομένων
  - Μελέτη δομών δεδομένων υψηλού επιπέδου, π.χ. στοίβες (stacks) και ουρές (queues) και χρήση τους στην επίλυση προβλημάτων
  - Μελέτη γνωστών αλγορίθμων αναζήτησης (π.χ. Serial και Binary Search) και ταξινόμησης (π.χ. Bubble και Insertion Sort)
  - Χρήση αρχείων (files) για είσοδο δεδομένων και έξοδο πληροφοριών
  - Η έννοια της πολυπλοκότητας σε έναν αλγόριθμο/ένα πρόγραμμα
- **Το Υλικό/Αρχιτεκτονική Ηλεκτρονικών Υπολογιστών**
  - Δομικά στοιχεία και αρχές λειτουργίας λογικών κυκλωμάτων και του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, π.χ. πίνακες αληθείας (true tables), πίνακες Karnaugh (K-maps), λογικές πύλες, αθροιστές και Flip Flops

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος της Πολιτικής Οικονομίας είναι να προσφέρει στους μαθητές γνώσεις, που θα τους βοηθήσουν να καταλαβαίνουν και να εξηγούν τα διάφορα οικονομικά φαινόμενα της καθημερινής ζωής και να μπορούν, με τις βασικές αυτές γνώσεις, να προχωρούν στη μελέτη της οικονομικής επιστήμης σε μεγαλύτερο βάθος και να σχηματίζουν ιδίαν αντίληψη για τα οικονομικά συστήματα και τους οικονομικούς νόμους, που ρυθμίζουν τη ζωή μας στο εθνικό και διεθνές πλαίσιο.

Ειδικότερα το μάθημα αυτό καλύπτει Μίκρο και Μάκρο Οικονομικά θέματα, όπως τα πιο κάτω:

Ευημερία και Βιοτικό Επίπεδο, Τεχνολογία και Παραγωγή, Αγορά - Σχηματισμός Τιμών, Χρήμα και Πληθωρισμός, Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Παγκοσμιοποίηση, Διεθνές Οικονομικό Σύστημα, Ανεργία και Οικονομικές Διακυμάνσεις, Δημόσια Οικονομικά, Διεθνείς Αγορές, Οικονομικά Μεγέθη, Κόστος Παραγωγής, Ελαστικότητα Ζήτησης και Προσφοράς, Μορφές Αγοράς, Τέλειος Ανταγωνισμός.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Στο νέο πλάνο της ευρωπαϊκής ευέλικτης οικονομίας, ιδιαίτερη σημασία αποκτά εκείνο το είδος της εκπαίδευσης που επιδιώκει την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες και την καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η προσαρμοστικότητα, η ευελιξία και η ικανότητα συνεργασίας.

Το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας στη Μέση Γενική Εκπαίδευση θεωρείται σήμερα πρωταρχικό στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, τόσο για την προσέγγιση των στόχων του νέου σχολείου όσο και για την εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της σύγχρονης παιδαγωγικής. Το μάθημα στοχεύει στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων, ενώ παράλληλα συνδυάζει επιστημονική συγκρότηση.

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή δυνατότητας εμπλοκής των μαθητών σε μια δημιουργική και καινοτόμο διαδικασία, μέσα από την οποία θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, για να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν διάφορα προϊόντα, συστήματα και περιβάλλοντα, να ικανοποιήσουν διάφορες ανάγκες και να επιλύσουν διάφορα προβλήματα του ανθρώπινου περιβάλλοντος (κοινωνικό, φυσικό και τεχνητό). Το μάθημα του Σχεδιασμού-Τεχνολογίας παρέχει, ακόμα, στους μαθητές δυνατότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων για αυτοδύναμη δημιουργική δράση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας του 21ου αιώνα.

Μέσα από το πρόγραμμα σπουδών του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, η επίτευξη του Τεχνολογικού Αλφαριθμητικού των μαθητών εδράζεται στους εξής τρεις άξονες:

- τεχνολογικές γνώσεις
- τεχνολογικές δεξιότητες και ικανότητες
- αξίες, στάσεις και συμπεριφορές ως προς τον ρόλο της τεχνολογίας στην επίλυση προβλημάτων.

Η έρευνα και ο πειραματισμός χρησιμοποιούνται ως κύρια εργαλεία για την απόκτηση γνώσης, ενώ η ενεργητική και συνεργατική μάθηση αποελευθερώνει τις βασικές μεθόδους διεξαγωγής του μαθήματος. Οι μαθητές έχουν πάντοτε την ευκαιρία να πειραματιστούν και να εφαρμόσουν στην πράξη αυτά που διδάσκονται, ώστε η γνώση να αποκτάται μέσα από βιωματικές συνθήκες. Οι εργασίες που καλούνται να κάνουν οι μαθητές, είτε έχουν θεωρητικό-ερευνητικό είτε πρακτικό χαρακτήρα, έχουν σκοπό να αναπτύξουν την αναλυτική, συνθετική και κριτική τους ικανότητα. Η αυτενέργεια και η δημιουργικότητα, η κοινωνικοποίηση και η συλλογικότητα καθώς και η ικανότητα αντιμετώπισης και επίλυσης προβλημάτων είναι μερικά ακόμα χαρακτηριστικά, τα οποία προάγονται μέσα από το περιεχόμενο και τη φιλοσοφία του μαθήματος.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Β΄ Λυκείου

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Γραφική επικοινωνία: σχεδίαση και γραφική παρουσίαση προϊόντων. Σχεδίαση με προγράμματα τύπου CAD
- Έρευνα και επιχειρηματικότητα
- Πνευματικά συστήματα: έλεγχος λειτουργίας κυλίνδρου απλής και διπλής ενέργειας, έλεγχος ταχύτητας του εμβόλου του κυλίνδρου και χρονική καθυστέρηση, βαλβίδες που ελέγχονται με αέρα
- Κατασκευαστικά συστήματα: είδη κατασκευών, είδη φορτίων, δυνάμεις στις κατασκευές, υπολογισμοί αντιδράσεων σε σπρίξεις κατασκευών
- Συστήματα αυτόματου ελέγχου-ρομποτική: ανάλυση συστήματος ελέγχου, έλεγχος κατασκευών και συστημάτων συνδεδεμένων με Η/Υ, έλεγχος της λειτουργίας ενός ρομποτή
- Συστήματα ελέγχου παραγωγής: ηλεκτρονικά ελεγχόμενες εργαλειομηχανές (CNC) και τρισδιάστατη εκτύπωση προϊόντων (3d printing)
- Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (projects)

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σχεδιασμός βιομηχανικών προϊόντων: εργονομία και ανθρωπομετρία, σχεδίαση και γραφική παρουσίαση προϊόντων, σχεδίαση με προγράμματα τύπου CAD
- Κατασκευαστικά συστήματα: είδη κατασκευών, είδη φορτίων, δυνάμεις στις κατασκευές, τάση και ανηγμένη μήκυνση, υπολογισμοί δυνάμεων σε απλά δικτυώματα. Υλικά και αντοχή υλικών: ιδιότητες και χαρακτηριστικά βασικών βιομηχανικών υλικών, έλεγχος αντοχής υλικών σε διάφορες καταπονήσεις (θλίψη, εφελκυσμός, διάτμηση, κάμψη) με τη χρήση συσκευής δοκιμής υλικών, έλεγχος σκληρότητας

- Ηλεκτρικές μηχανές: γεννήτριες και ηλεκτροκινητήρες συνεχούς και εναλλασσόμενου ρεύματος, μετασχηματιστές, συστήματα ανόρθωσης ηλεκτρικού ρεύματος
- Πνευματικά συστήματα: ημιαυτόματα και αυτόματα, ακολουθίες, ηλεκτροπνευματικά συστήματα
- Ηλεκτρονικά συστήματα: κυκλώματα τελεστικών ενισχυτών, συγκριτές, συνδεσμολογίες αναστρέφοντος και μη αναστρέφοντος ενισχυτή, ακόλουθος τάσης
- Ηλεκτρονική μνήμη: είδη ηλεκτρονικής μνήμης, μικροελεγκτές, προγραμματισμός μικροελεγκτών τύπου PICAXE
- Ατομικές ή/και ομαδικές εργασίες (projects)

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Το μάθημα είναι τετράωρο, επιλεγόμενο και εντάσσεται στην Τρίτη Κατεύθυνση Β΄ και Γ΄ Λυκείου.

Μπορεί να το επιλέξει κάποιος:

- ως μάθημα πρόσβασης στην Αρχιτεκτονική Σχολή, στον Πολυτεχνικό Κύκλο, στις Σχολές Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, στις Στρατιωτικές Σχολές και στα ΤΕΙ
- για να δημιουργήσει portfolio για εισαγωγή σε πανεπιστήμια του εξωτερικού
- ως εργαλείο, αν θα ασχοληθεί με ένα Τεχνικό Επάγγελμα (Εργοδηγός, Υδραυλικός, Ηλεκτρολόγος...)
- για να τον βοηθήσει αν θα ασχοληθεί με οποιοδήποτε είδος design
- για να το αξιοποιήσει στην καθημερινότητά του, όταν θα αγοράσει ένα σπίτι, θα συναρμολογήσει ένα αντικείμενο, όταν θα διαβάσει έναν χάρτη.

Το Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο είναι μια διεθνής, σύντομη και ακριβής γλώσσα επικοινωνίας σε όλους τους κλάδους της Μηχανικής Επιστήμης. Είναι το όχημα της φαντασίας στον κόσμο της πραγματικότητας, είναι οδηγός για τη μελέτη και κατασκευή έργων.

Με την ενασχόληση του με το Αρχιτεκτονικό - Τεχνικό Σχέδιο, ο μαθητής αναπτύσσει:

- Κριτική σκέψη και άποψη
- Φαντασία
- Λογική και πρακτική σκέψη και δράση
- Διάφορες δεξιότητες
- Τον λόγο και το πνεύμα
- Την αυτοπεποίθηση
- Την ικανότητα για συνεργασία
- Οικολογική και περιβαλλοντική συνείδηση και νιώθει τη χαρά της δημιουργίας.

Η ύλη που περιλαμβάνεται στην Β΄ Λυκείου είναι: Γνωριμία και χρήση μέσων και υλικών σχεδίασης, εξάσκηση στην χρήση γραμμών, γραμμάτων και αριθμών μέσα από γραμμογραφικές ασκήσεις, κατασκευή απλών γεωμετρικών κατασκευών, κατανόηση των κλιμάκων σχεδίασης, ορθή αναγραφή των διαστάσεων στα σχέδια και κατανόηση και εξάσκηση στα συστήματα προβολών, ορθογραφικές και ισομετρικές προβολές. Ακολουθεί Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική, έννοιες και μέσα έκφρασης της Αρχιτεκτονικής, συσχετισμός του ανθρώπου με την Αρχιτεκτονική και σχεδίαση κάτοικης.

Στην Γ΄ Λυκείου οι μαθητές εμβαθύνουν στις προβολές, σχεδιάζουν τομές και αναπτύγματα στερεών, μελετούν τις λειτουργίες της κατοικίας και στοιχεία πολεοδομικών και οικοδομικών κανονισμών. Συνεχίζουν με σχεδιομελέτες, στις οποίες σχεδιάζουν κάτοψη, όψεις και τομές κατοικίας, σκάλα, τοποτέχνηση και ασχολούνται με την κατασκευή απλής μακέτας.

ΦΥΣΙΚΗ Β' και Γ' Λυκείου**ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**

Η Φυσική μελετά τα φυσικά φαινόμενα και τις διαδικασίες της άβιας ύλης. Τα τελευταία χρόνια η Φυσική και οι άλλες Φυσικές Επιστήμες αναπτύσσονται ραγδαία, ως οι επιστήμες που μπορούν να προτείνουν λύσεις σε κοινωνικά προβλήματα και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής του ανθρώπου.

Οι διδακτικές αρχές που λαμβάνονται υπόψη, ώστε να υλοποιούνται τόσο οι γενικότεροι στόχοι της εκπαίδευσης στη Φυσική όσο και οι ειδικοί στόχοι, είναι οι ακόλουθες:

- Η Φυσική είναι πειραματική επιστήμη, περισσότερο επεξηγηματική παρά περιγραφική, που διατυπώνει συγκεκριμένους συλλογισμούς.
- Η γνώση οικοδομείται στηριζόμενη σε συγκεκριμένο γνωστικό υπόβαθρο, με μελέτη βασισμένη στην εποπτεία, στην παρατήρηση και στο πείραμα.
- Η μάθηση συντελείται μέσα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτιστικό πλαίσιο από το οποίο παροτρύνεται ή παρωθείται.
- Οι νέες έννοιες και τα νοητικά αντικείμενα ή εντάσσονται αρμονικά στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις ή προκαλούν αναπροσαρμογή παλαιότερων σχημάτων.
- Η μάθηση μέσω της ανακάλυψης συντελεί στην προώθηση της νοητικής ανάπτυξης, στην αυτοδιδαχική και στην οργάνωση της σκέψης του ατόμου.
- Ο μαθητής δεν πρέπει απλά να συσσωρεύει πληροφορίες και γνώσεις. Θα πρέπει αυτές να συνοδεύονται από την απόκτηση νοητικών δεξιοτήτων, που θα του εξασφαλίζουν τη δυνατότητα αντιμετώπισης προβλημάτων και τη διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών θετικών απέναντι σε θέματα, που αφορούν στον εαυτό του αλλά και στο κοινωνικό του περιβάλλον.
- Η διδασκαλία θα πρέπει να είναι μια διαδικασία ευχάριστη για τον μαθητή.

ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Οι σκοποί της διδασκαλίας της Φυσικής δεν μπορεί παρά να εντάσσονται στους γενικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης. Αυτό σημαίνει ότι επιδιώκουν την ολοκλήρωση του ατόμου με την ανάπτυξη σε αυτό κριτικού πνεύματος και διάθεσης για ενεργοποίηση και δημιουργία, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε συνεργασία με άλλα άτομα ή ομάδες.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, οι σκοποί της διδασκαλίας και μάθησης της Φυσικής μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στους παρακάτω άξονες μάθησης.

Γνώση και κατανόηση:

Η επιστημονική γνώση αναφέρεται σε γεγονότα, έννοιες, αρχές, νόμους, θεωρίες και μοντέλα και μπορεί να αποκτηθεί με διάφορους τρόπους. Η κατανόηση περιλαμβάνει την ικανότητα να χρησιμοποιηθεί η γνώση και συνεπάγεται την ικανότητα να διακρίνουμε τι είναι και τι δεν είναι επιστημονική ιδέα.

Διερεύνηση

Η επιστημονική διερεύνηση αναφέρεται στις δραστηριότητες των μαθητών, με τις οποίες αναπτύσσουν γνώσεις και κατανόηση των επιστημονικών ιδεών, καθώς επίσης και κατανόηση του πώς οι επιστήμονες μελετούν τον φυσικό κόσμο.

Επιστήμη και τεχνολογία

Το βασικό διακριτικό χαρακτηριστικό ανάμεσα στην επιστήμη και στην τεχνολογία είναι η διαφοροποίηση στον στόχο. Ο στόχος της επιστήμης είναι η κατανόηση του φυσικού κόσμου και ο στόχος της τεχνολογίας είναι να κάνει παρεμβάσεις και τροποποιήσεις στον φυσικό κόσμο, για να ικανοποιήσει τις ανθρώπινες ανάγκες.

Ιστορική εξέλιξη και η φύση της επιστήμης

- Η κατανόηση του τρόπου εργασίας των επιστημόνων στις φυσικές επιστήμες
- Η εκτίμηση της συμβολής των μεγάλων επιστημόνων και εφευρετών στην πρόοδο και ανάπτυξη της φυσικής επιστήμης και τεχνολογίας

Κοινωνικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις της επιστήμης

Η κατανόηση της σημασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης φυσικών πόρων περιλαμβάνεται στους βασικούς άξονες μάθησης των φυσικών επιστημών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

- Κινήσεις σε δύο διαστάσεις
- Μηχανική συστημάτων
- Στατικός Ηλεκτρισμός
- Δυναμικός Ηλεκτρισμός
- Θέματα Σύγχρονης Φυσικής

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

- Μηχανική στερεού σώματος
- Ταλαντώσεις
- Κύματα
- Ηλεκτρομαγνητισμός

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Β΄ Λυκείου

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες τεχνικές και αισθητικές γνώσεις, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, ώστε να μπορούν:

- να χρησιμοποιούν σωστά και να αξιοποιούν τις δυνατότητες της φωτογραφικής μηχανής στην προσωπική τους ζωή
- να κατανοούν τη φωτογραφία και την εικόνα γενικότερα σαν γλώσσα επικοινωνίας και έκφρασης.

Για τους μαθητές με ειδικό ενδιαφέρον, το περιεχόμενο του μαθήματος, ίσως, αποτελέσει τη βάση, για να εμβαθύνουν αργότερα στον τομέα της φωτογραφίας.

Το πρόγραμμα του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Σύντομη ιστορική αναδρομή
- Τα είδη της φωτογραφίας: διαφημιστική, ειδησεογραφική, ιστορική, μόδας, καλλιτεχνική κ.λπ.
- Τα μέρη και τα βοηθητικά εξαρτήματα της φωτογραφικής μηχανής και η λειτουργία τους
- Το φίλμ: δομή και λειτουργία, ευαισθησία, κόκκος - αναλυτική ικανότητα, αντίθεση
- Φωτομέτρηση
- Εμφάνιση - Εκτύπωση
- Δυνατότητες ελέγχου της εικόνας σε θέματα όπως: βάθος πεδίου, απεικόνιση κίνησης κ.λπ.
- Φωτογραφία και κινηματογράφος
- Ψηφιακή Εικόνα

ΧΗΜΕΙΑ Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Σκοποί της διδασκαλίας της Χημείας

Με την επιλογή του μαθήματος της Χημείας στη Β΄ και Γ΄ τάξη Λυκείου, οι μαθητές ολοκληρώνουν και διευρύνουν τις χημικές έννοιες που έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο και στην Α΄ τάξη του Λυκείου. Αποκτούν γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες, που θεωρούνται απαραίτητες για τον άνθρωπο του σημερινού τεχνολογικού και επιστημονικού περιβάλλοντος. Επίσης, μέσα από τις μαθησιακές δραστηριότητες οι μαθητές ενισχύονται, ώστε να αναπτύξουν στάσεις και συμπεριφορές που είναι απαραίτητες για τον ενεργό πολίτη. Το μάθημα της Χημείας, με τον τρόπο που διδάσκεται, βοηθά τους μαθητές:

- να εξοικειωθούν με τον επιστημονικό τρόπο σκέψης και την επιστημονική μεθοδολογία
- να αναπτύξουν την ικανότητά τους για συλλογή πληροφοριών από επιστημονικές πηγές – βιβλία, περιοδικά, διαδίκτυο – και να αξιοποιούν την επιστημονική γνώση και πληροφορία
- να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους με την καλλιέργεια κριτικής και δημιουργικής σκέψης και ικανότητας για λογική αντιμετώπιση καταστάσεων
- να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλα άτομα, να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να παρουσιάζουν τις σκέψεις ή τα συμπεράσματά τους.

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος της Χημείας

Στο μάθημα της Χημείας παρέχονται στους μαθητές σημαντικά εφόδια για τις μετέπειτα σπουδές τους, ιδιαίτερα σε κλάδους όπως: Χημεία, Χημική Μηχανική, Ιατρική, Φαρμακευτική, Φυσική, Γεωπονία, Αγροτική Οικονομία, Βιολογία, Γεωλογία, Μηχανική Περιβάλλοντος και πολλούς άλλους. Επίσης, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα, μέσα από τις πειραματικές δραστηριότητες, να αναπτύξουν αξίες και δεξιότητες απαραίτητες για τον ενεργό πολίτη.

Με την επιλογή του μαθήματος της Χημείας οι μαθητές μπορούν:

- να γνωρίσουν βασικές χημικές έννοιες, που τους βοηθούν στην κατανόηση του φυσικού κόσμου
- να χρησιμοποιούν την επιστημονική ορολογία για να διακρίνουν, να ταξινομούν και να περιγράφουν φυσικά και χημικά φαινόμενα
- να πραγματοποιούν πειράματα και να χειρίζονται συσκευές, ακολουθώντας συγκεκριμένες οδηγίες
- να ασκηθούν στην παρατήρηση, περιγραφή και ερμηνεία διαφόρων φαινομένων και διαδικασιών
- να αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν έννοιες της Χημείας στην καθημερινή ζωή.

ΧΗΜΕΙΑ Β΄ Λυκείου

Ενόπτες που διδάσκονται είναι:

- Διαμοριακές δυνάμεις
- Θερμοχημεία
- Χημική κινητική
- Χημική ισορροπία
- Οξειδοαναγωγή - Ηλεκτρόλυση
- Οξέα, Βάσεις
- Υδατικά διαλύματα Ηλεκτρολυτών
- Εισαγωγή στην Οργανική Χημεία

Μέσα από τη διδασκαλία της ύλης της Β΄ Λυκείου οι μαθητές αποκτούν πυρηνικές γνώσεις, που τους βοηθούν να κατανοήσουν τη σύσταση της ύλης και τη δημιουργία χημικών ενώσεων, την ταξινόμηση και την ερμηνεία πολλών χημικών φαινομένων, προβλήματα της ρύπανσης και μεθόδους προστασίας του περιβάλλοντος. Οι μαθητές πραγματοποιούν οι ίδιοι πειραματικές εργασίες, αναγνωρίζοντας έτσι τη μεγάλη σημασία της χημικής ανάλυσης σε διάφορους τομείς της ζωής.

ΧΗΜΕΙΑ Γ΄ Λυκείου

Η έμφαση στη Γ΄ Λυκείου είναι στην Οργανική Χημεία. Οι Οργανικές Χημικές Ενώσεις θα εξεταστούν κάτω από το φάσμα όλων των κλάδων της Χημείας (Ανόργανης Χημείας, Φυσικοχημείας και Αναλυτικής Χημείας). Η Οργανική Χημεία αποτελεί τη βάση για πολλές επιστήμες (Βιοχημεία, Βιολογία, Ιατρική, Φαρμακευτική) καθώς επίσης και για σημαντικές βιομηχανίες, όπως τροφίμων, φαρμάκων, πλαστικών, συνθετικών ινών κ.ά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ταξινόμηση των οργανικών ενώσεων και στη μελέτη των μεθόδων παρασκευής τους και των γενικών ιδιοτήτων τους. Μελετούνται οι ακόλουθες ομάδες οργανικών ενώσεων:

- Άκυκλοι Υδρογονάνθρακες
- Αρωματικοί υδρογονάνθρακες
- Αλκοόλες
- Καρβονυλικές ενώσεις (αλδεΐδες-κετόνες)
- Καρβοξυλικά οξέα, ογκομετρικός προσδιορισμός οξέων
- Αμίνες, ογκομετρικός προσδιορισμός βάσεων
- Ποσοτική Ανάλυση
- Ογκομετρήσεις Οξειδοαναγωγής

Σε όλες τις ενότητες συνδυάζεται η θεωρία με το εργαστήριο για βαθύτερη κατανόηση της ύλης και ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών.

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων σταδιοδρομίας προϋποθέτει σωστή πληροφόρηση για θέματα που αφορούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, στα επαγγέλματα, στην εργασία, καθώς και στις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές τάσεις στην οικονομία, επιστήμη, τεχνολογία και απασχόληση. Παράλληλα, το άτομο θα πρέπει έχει αυτογνωσία, να συνειδητοποιεί δηλαδή τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες, τις κλίσεις, τις αξίες, τους στόχους και τις επιθυμίες του. Η αυτογνωσία είναι μια μακροχρόνια διαδικασία, η οποία βοηθά τους μαθητές να συνδέουν τα χαρακτηριστικά αυτά με εκπαιδευτικές επιλογές και να ακολουθούν την επιλογή που τους ταιριάζει καλύτερα.

Στάδια Λήψης Απόφασης

Κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης, είναι καλό να έχουμε στο μυαλό μας κάποια βήματα, τα οποία όταν τα ακολουθήσουμε, θα μας διευκολύνουν. Τα βήματα αυτά σχετίζονται με τον «λογικό τρόπο λήψης απόφασης» (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, 2006).

- **Γνώση του προβλήματος:** Σαφής προσδιορισμός του θέματος, για το οποίο θα πρέπει να αποφασίσουμε.
- **Συγκέντρωση σχετικών πληροφοριών:** Αναζήτηση πληροφοριών από πηγές που να είναι έγκυρες και ορθές. Κατά τη λήψη εκπαιδευτικών/επαγγελματικών αποφάσεων, θα πρέπει, επίσης, να έχουμε και γνώση του εαυτού μας (αυτογνωσία).
- **Παραγωγή εναλλακτικών λύσεων:** Διερεύνηση του θέματος από όλες τις οπτικές του γωνίες. Πιθανόν κάποιες επιλογές να μπορούν να συνδυαστούν μεταξύ τους, δίνοντας και νέες εναλλακτικές επιλογές, των οποίων οι συνέπειες να επιζητούν περαιτέρω διερεύνηση.
- **Αξιολόγηση των εναλλακτικών επιλογών και δέσμευση σε μία:** Έχοντας εξετάσει όλες τις πιθανές επιλογές και ενδεχόμενους συνδυασμούς τους, αρχίζω να αποκλείω επιλογές και κρατώ αυτή που μου ταιριάζει καλύτερα.
- **Εφαρμογή:** Προγραμματισμός και βήμα προς βήμα οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, για να υλοποιηθεί η απόφαση.
- **Αξιολόγηση:** Αν τα αποτελέσματα από τη συγκεκριμένη απόφαση δεν φαίνονται να είναι τα κατάλληλα για το άτομο που πήρε την απόφαση, τότε θα πρέπει να επαναξιολογήσει την κατάσταση και να ξαναμελετήσει τις εναλλακτικές επιλογές και τους στόχους του.

Στη διαδικασία λήψης απόφασης, οι καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής παρέχουν πληροφόρηση και στήριξη στους μαθητές και στους γονείς μέσω δραστηριοτήτων, όπως:

- Επισκέψεις στα τμήματα της Α΄ Λυκείου με σκοπό την ενημέρωση για τις Κατευθύνσεις και τις επιλογές που προσφέρει το Λύκειο, τις Παγκύπριες Εξετάσεις και τα Πλαίσια Πρόσβασης και για άλλες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.
- Ατομικές ή ομαδικές συμβουλευτικές συνεδρίες με τους μαθητές και τους γονείς τους.
- Χορήγηση ερωτηματολογίων επαγγελματικού προσανατολισμού, τα οποία αποτελούν επιπρόσθετο εργαλείο στη συμβουλευτική διαδικασία. Τα ερωτηματολόγια βοηθούν τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους και τις αντίστοιχες εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.
- Απογευματινές ενημερωτικές παρουσιάσεις προς τους γονείς των μαθητών της Α΄ Λυκείου για τις εκπαιδευτικές τους επιλογές.

ΑΝΤΛΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Για να λάβουμε την κατάλληλη απόφαση για την επαγγελματική μας σταδιοδρομία, θα πρέπει να πληροφορηθούμε σωστά για τους διάφορους σταθμούς που θα συναντήσουμε στην πορεία μας. Να γνωρίζουμε, δηλαδή, λεπτομέρειες για το εκπαιδευτικό σύστημα, τα πανεπιστήμια ή άλλες ανώτερες σχολές, για τα επαγγέλματα κ.λπ. Παρόλο, όμως, που η πρόσβαση στην πληροφορία, μέσω του διαδικτύου, είναι πια πολύ εύκολη και γρήγορη, δεν είναι πάντα έγκυρη. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει οι πληροφορίες που αναζητούμε να είναι έγκυρες και αληθείς. Θα πρέπει να ελέγχουμε πάντοτε ότι η πηγή μας προέρχεται από επίσημους φορείς και έγκυρες ιστοσελίδες. Ο καθηγητής ΣΕΑ του σχολείου σου θα σε βοηθήσει στην άντληση πληροφοριών, ενημερώνοντάς σε είτε άμεσα για διάφορα εκπαιδευτικά θέματα είτε έμμεσα και παραπέμποντάς σε πηγές και ιστοσελίδες με αξιόπιστο υλικό.

Εκτός από το διαδίκτυο, πολλές φορές ενημερωνόμαστε και από διάφορα άτομα του κοινωνικού μας περιγύρου, όπως φίλους, μεγαλύτερα αδέρφια κ.ά. Και σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να αξιολογούμε και να επαληθεύουμε τις πληροφορίες που μας δίνονται. Δεν πρέπει, επίσης, να ξεχνάμε ότι τέτοιου τύπου ανεπίσημες πληροφορίες εμπεριέχουν το στοιχείο της υποκειμενικότητας, δηλαδή μπορεί αυτός που μας δίνει την πληροφορία να βλέπει τα πράγματα σύμφωνα με τις δικές του εμπειρίες και τη δική του οπτική γωνία, την οποία να παρουσιάζει ως αντικειμενική.

Συμπερασματικά, θα πρέπει η άντληση πληροφοριών να αξιολογείται και όσο το δυνατόν γίνεται να δίνεται από επαγγελματίες. Κάποιοι οργανισμοί ή φορείς από τους οποίους θα μπορούσες να αντλήσεις πληροφορίες:

- Γραφείο ΣΕΑ του σχολείου σου
- Κεντρικά Γραφεία της ΥΣΕΑ του ΥΠΠ
- Επαρχιακά Γραφεία ΣΕΑ
- Πολύκεντρα του Οργανισμού Νεολαίας
- Κέντρα Πληροφόρησης Νέων (ΚΕΠΛΗ)
- Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Κέντρα Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας
- Πρεσβείες ή Πολιτιστικά Ιδρύματα ή εκπαιδευτικά κέντρα ξένων χωρών (π.χ. British Council, Ινστιτούτο Γκαίτε, Γαλλικό Ινστιτούτο, Ινστιτούτο Θερβάντες κ.λπ.)
- Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι ή Οργανισμοί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δήλωση στον/στην Υπεύθυνο/η Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ			
Σημειώστε ✓ στην Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε			
ΟΜΠ		ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1	☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ Σημειώστε ✓ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ☐ ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ
	2	☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ Σημειώστε ✓ σε δύο από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3	☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	• ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ Σημειώστε ✓ σε δύο από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ή ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ή ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4	☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	• ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Σημειώστε ✓ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING

<p>ΟΜΠ 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οικονομικά • Αγγλικά 	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ 	<p>Σημειώστε √ σε δύο από τα πιο κάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ή ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ή ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ή ☐ ΡΩΣΙΚΑ ή ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
<p>ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4</p>	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΙΣΤΟΡΙΑ 	<p>Σημειώστε √ σε ένα από τα πιο κάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΜΟΥΣΙΚΗ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (μόνο Β΄ Λυκείου) ☐ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (μόνο Γ΄ Λυκείου, δεν είναι μάθημα πρόσβασης)

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ	
Δήλωσε το/τα μάθημα/τα, στο/α οποίο/α θα εξεταστείς:	
1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

_____

Υπογραφή μαθητή/τριας
Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

_____

Ημερομηνία
Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δήλωση στον/στην Υπεύθυνο/η Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ				
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ				
Σημειώστε ✓ στην Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε				
ΟΜΠ		ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1	☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ	
	2	☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3	☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	• ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ • ΜΟΥΣΙΚΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4	☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	• ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ • ΜΟΥΣΙΚΗ	

ΟΜΠ 4 • Οικονομικά • Αγγλικά	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ 	Σημειώστε ✓ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΜΟΥΣΙΚΗ 	

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δήλωσε το/τα μαθήματα, στο/στα οποία θα εξεταστείς:

1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

ΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΟ _____ ΟΝΟΜΑ _____

Τμήμα _____ ΟΜΠ Α΄ τάξης _____

Παρακαλείστε όπως επιστρέψετε συμπληρωμένη τη δήλωση στον/στην Υπεύθυνο/η Καθηγητή/τρια Τμήματος το αργότερο μέχρι τις _____

ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β΄ και Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ				
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ				
Σημειώστε ✓ στην Επιλογή Κατεύθυνσης και Επιλεγόμενων Μαθημάτων Β΄ Λυκείου, που επιθυμείτε να ακολουθήσετε				
ΟΜΠ		ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ
ΟΜΠ 1 • Αρχαία Ελληνικά/ Αρχαιογνωσία • Ιστορία	1	☐ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΛΑΤΙΝΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	
	2	☐ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	• ΑΓΓΛΙΚΑ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ☐ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΜΠ 2 • Μαθηματικά • Φυσική	3	☐ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	• ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	Σημειώστε ✓ σε <u>ένα</u> από τα πιο κάτω: ☐ ΧΗΜΕΙΑ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΑΓΓΛΙΚΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΔΙΚΤΥΑ ☐ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΕΛΕΥΘΕΡΟ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ☐ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΟΜΠ 3 • Μαθηματικά • Οικονομικά	4	☐ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	• ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	

ΟΜΠ 4 • Οικονομικά • Αγγλικά	5	☐ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • ΑΓΓΛΙΚΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	Σημειώστε ✓ σε ένα από τα πιο κάτω: ☐ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ☐ ΕΜΠΟΡΙΚΑ - MARKETING ☐ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ☐ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ☐ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ☐ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ☐ ΓΑΛΛΙΚΑ ☐ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ☐ ΙΣΠΑΝΙΚΑ ☐ ΙΤΑΛΙΚΑ ☐ ΡΩΣΙΚΑ ☐ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ☐ ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΠ 1,2,3,4	6	☐ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΙΣΤΟΡΙΑ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ 	

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ	
Δήλωσε το/τα μαθήματα, στο/στα οποία θα εξεταστείς:	
1	
2	

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω ενημερωθεί και επιλέγω την πιο πάνω Κατεύθυνση.

Υπογραφή μαθητή/τριας	Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα
Ημερομηνία	Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

ΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ/Η/ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Τάξη/Τμήμα: _____

Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού (ΟΜΠ): _____

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΙΤΗΣΗ

ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ

Κατεύθυνση Σπουδών	Κατεύθυνση Σπουδών
Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα	Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα
1.	1.
2.	2.

Σε περίπτωση που θα δώσεις εξετάσεις μετάταξης, συμπλήρωσε το/α μάθημα/τα στο/α οποίο/α πρέπει να εξεταστείς:

1. _____

2. _____

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

ΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ/Η/ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΩΝ
ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Τάξη/Τμήμα: _____

Κατεύθυνση Σπουδών Β΄ Λυκείου	Κατεύθυνση Σπουδών Γ΄ Λυκείου
Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα	Επιλεγόμενο/α Μάθημα/τα
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Δήλωσε τα μαθήματα, στα οποία θα εξεταστείς:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Υπογραφή μαθητή/τριας

Υπογραφή γονέα/κηδεμόνα

Ημερομηνία

Τηλέφωνο γονέα/κηδεμόνα

Προσωπικό Αρχείο Επιτυχιών

Το Προσωπικό Αρχείο Επιτυχιών (ΠΑΕ) είναι μια ατομική τράπεζα δεδομένων στην οποία μπορεί να καταγραφεί το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό σου υπόβαθρο. Από αυτή μπορείς να αντλήσεις πληροφορίες με ευκολία, αναλόγως της περίπτωσης, τόσο για εκπαιδευτικούς όσο και για επαγγελματικούς λόγους.

Λόγω της μεγάλης ανταγωνιστικότητας που παρατηρείται στις μέρες μας, πολλοί από τους νέους της Κύπρου συνεχίζουν σπουδές μετά το σχολείο σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, ακόμα και σε διδακτορικό επίπεδο. Επιπλέον, αρκετοί εργαζόμενοι αποφασίζουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους ή να παρακολουθήσουν προγράμματα επιμόρφωσης, έτσι ώστε να εξακολουθήσουν να είναι ανταγωνιστικοί στον τομέα τους. Συνεπώς, η Διά Βίου Μάθηση αποκτά τεράστια σημασία για την επιτυχημένη επαγγελματική πορεία του ατόμου. Το ΠΑΕ μπορεί να σου φανεί χρήσιμο, αφού θα σε βοηθήσει να αποφασίσεις σε ποιους τομείς θέλεις να εκπαιδευτείς ή να επιμορφωθείς. Θα διευκολύνει, επίσης, τη διαδικασία των αιτήσεων σου.

Επιπρόσθετα, το ΠΑΕ μπορεί να σε βοηθήσει να προωθήσεις την καριέρα σου και να αντεπεξέλθεις στις ραγδαίες αλλαγές της σύγχρονης ζωής. Αυτές οι αλλαγές δεν άφησαν ανεπηρέαστες την αγορά εργασίας και την έννοια της επαγγελματικής καριέρας. Κανένας δεν μπορεί πλέον να θεωρεί το θέμα «καριέρα» ως κάτι δεδομένο. Η καριέρα έχει πλέον μια δυναμική μορφή, δεν θεωρείται κάτι στατικό και για αυτό πολλοί επαγγελματίες καλούνται συχνά να μετακινούνται από το ένα επάγγελμα στο άλλο.

Ο κυριότερος, όμως, ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει το ΠΑΕ είναι να σε βοηθήσει να συνειδητοποιήσεις τις δεξιότητές σου και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να σου φανούν χρήσιμες στον εκπαιδευτικό και επαγγελματικό τομέα.

Το ΠΑΕ έχει πολύ προσωπικό χαρακτήρα και μπορείς να το διαμορφώσεις εσύ ανάλογα με την εκπαιδευτική και επαγγελματική πορεία που θα ακολουθήσεις.

Στη συνέχεια, δίνεται ενδεικτικά μια εισήγηση για τα περιεχόμενα που θα μπορούσε να περιλαμβάνει ένα ΠΑΕ. Θα μπορούσες να προσθέσεις ή να αφαιρέσεις οτιδήποτε κρίνεις απαραίτητο για εσένα.

ΠΑΕ

Προσωπικά Στοιχεία

Όνομα

Επίθετο

Διεύθυνση

Σταθερό τηλέφωνο

Κινητό τηλέφωνο

Περιεχόμενα ΠΑΕ (Σημείωσε ✓ δίπλα από κάθε έγγραφο το οποίο περιλαμβάνεται στο ΠΑΕ σου)

Προσωπικές πληροφορίες

	Πιστοποιητικό γέννησης
	Πιστοποιητικό υγείας
	Διαβατήριο
	Άδεια οδήγησης
	Απολυτήριο στρατού
	Πιστοποιητικό Πολιτικής Άμυνας
	Άλλα

Εκπαιδευτικό/Ακαδημαϊκό υπόβαθρο

	Απολυτήριο λυκείου
	Πτυχίο πανεπιστημίου
	Αναλυτική βαθμολογία πτυχίου πανεπιστημίου
	Περιγραφή μαθημάτων πτυχίου πανεπιστημίου
	Μεταπτυχιακός τίτλος
	Αναλυτική βαθμολογία μεταπτυχιακού τίτλου
	Περιγραφή μαθημάτων μεταπτυχιακού τίτλου και σύντομη περιγραφή διπλωματικής εργασίας (abstract)
	Διδακτορικός τίτλος
	Αναλυτική βαθμολογία διδακτορικού τίτλου
	Περιγραφή μαθημάτων διδακτορικού τίτλου (όπου υπάρχουν) και σύντομη περιγραφή διδακτορικής διατριβής (abstract)

	Βεβαιώσεις παρακολούθησης σεμιναρίων/συνεδρίων/επιμορφωτικών ημερίδων/παρουσιάσεων
	Πιστοποιητικά παρακολούθησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων/εκδρομών εντός ή/και εκτός της χώρας (π.χ. Comenius, Erasmus)
	Πιστοποιητικά βραβείων/επαίνων/διακρίσεων
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε διαγωνισμούς/έρευνες
	Δείγματα εργασιών (projects)/εκθέσεων
	Φωτογραφικό υλικό από διάφορες συμμετοχές
	Αποτελέσματα διεθνών εξετάσεων (π.χ. GCE A´ level, SAT)
	Αποτελέσματα εξετάσεων γλώσσας (π.χ. IELTS, IGCSE, TOEFL, DAF, DELF)
	Συστατικές επιστολές από εκπαιδευτικούς
	Άλλα

Ασχολίες ελεύθερου χρόνου / εκτός εργασίας ή εκπαίδευσης

	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε εθελοντικές δραστηριότητες
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε μαθητικούς συλλόγους
	Πιστοποιητικά συμμετοχής στο συμβούλιο τάξης/σχολείου
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες (π.χ. θέατρο, μουσική)
	Αποτελέσματα εξετάσεων εξωσχολικών δραστηριοτήτων (π.χ. πιάνο, μπαλέτο κ.λπ.)
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε κοινωνική εργασία
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε αθλήματα (π.χ. φύλλα αγώνος)
	Άλλα

Επαγγελματικό υπόβαθρο

	Πιστοποιητικά συμμετοχής στο συμβούλιο τάξης/σχολείου
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες (π.χ. θέατρο, μουσική)
	Αποτελέσματα εξετάσεων εξωσχολικών δραστηριοτήτων (π.χ. πιάνο, μπαλέτο κ.λπ.)
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε κοινωνική εργασία
	Πιστοποιητικά συμμετοχής σε αθλήματα (π.χ. φύλλα αγώνος)
	Άλλα

Βιογραφικό Σημείωμα (CV)

Επειδή θα υπάρχουν πολλοί υποψήφιοι διεκδικώντας μια συγκεκριμένη δουλειά, είναι σημαντικό το δικό σου CV να είναι όσο το δυνατόν καλύτερο:

- Να προσπαθήσεις να το γράψεις σε μια σελίδα μόνο.
- Να το γράψεις ηλεκτρονικά.
- Να κρατήσεις αντίτυπα για μελλοντικές δουλειές.
- Να γράψεις θετικά στοιχεία για τον εαυτό σου.
- Να είσαι έτοιμος να απαντήσεις οποιεσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με αυτό (π.χ. για τα ενδιαφέροντα/χόμπις σου ή τις σπουδές σου).
- Αν έχει περάσει κάποιο χρονικό διάστημα από τότε που έγραψες το CV σου, να σιγουρευτείς ότι οι πληροφορίες που περιέχει είναι ακόμη σωστές.
- Να το ενημερώνεις συχνά και να το προσαρμόζεις ανάλογα με τη θέση την οποία ζητάς.
- Ζήτα από κάποιον άλλο να το ελέγξει πριν το αποστείλεις.

Βιβλιογραφία

Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., Αργυροπούλου, Α., και Δρόσος, Ν. (2008). *Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Λήψης Εκπαιδευτικών και Επαγγελματικών αποφάσεων*. Αθήνα: Κέντρο Έρευνας και Αξιολόγησης στην Επαγγελματική Συμβουλευτική (ΚΕΑΕΣ).

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. (2015). *Επαγγελματική Αγωγή - Γ΄ Γυμνασίου*. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. *Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα*. Ανάκληση από <http://nor.moe.gov.cy/>. Ιούνιος 30, 2016

